

**ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ
„ДР МИЛАН ЈОВАНОВИЋ-БАТУТ“**

**ЦЕНТАР ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ И КОНТРОЛУ
ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ**

ИЗВЕШТАЈ

**О ЗАРАЗНИМ БОЛЕСТИМА У 2006. ГОДИНИ НА ТЕРИТОРИЈИ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

БЕОГРАД, мај 2007.

ИЗВЕШТАЈ САЧИНИЛИ:

Прим. др сц. мед. Мила Вучић-Јанковић

Проф. др Љиљана Марковић-Денић

Прим. др Нада Милић

Др Данијела Симић

Др Горанка Лончаревић

Вст. Кристина Секе

Техничка обрада: Владан Радановић дипл. инж.

Лектура и коректура: Мр Тамара Груден

САДРЖАЈ:

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У 2006. ГОДИНИ.....	4
РЕСПИРАТОРНЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ	9
ЦРЕВНЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ.....	14
ЗООНОЗЕ	22
ВЕКТОРСКЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ	26
ПАРАЗИТАРНЕ БОЛЕСТИ.....	27
ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ КОЈЕ СЕ ПРЕНОСЕ ПОЛНИМ ПУТЕМ.....	28
ВИРУСНИ ХЕПАТИТИСИ	37
ОСТАЛЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ	41
ЕПИДЕМИЈЕ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ У 2006. ГОДИНИ.....	43
БОЛНИЧКЕ ИНФЕКЦИЈЕ И ЕПИДЕМИЈЕ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА	47
ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ НА ТЕРИТОРИЈИ КОСОВСКОМИТРОВАЧКОГ ОКРУГА И СРПСКИХ СРЕДИНА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ У 2006. ГОДИНИ.....	53
ПРИЛОЗИ	62

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У 2006. ГОДИНИ

Извештај о кретању заразних болести у Републици Србији у 2006. години урађен је према подацима из годишњих извештаја 22 института/завода за јавно здравље у Србији, који су надлежни на територији 25 округа, а на основу закона о Заштити становништва од заразних болести („Службени гласник РС” 125/04, чл. 14) и Правилника о пријављивању заразних болести и других случајева утврђених Законом о заштити становништва од заразних болести („Службени гласник РС” 98/05, чл. 21) и односи се на 70 заразних болести које се обавезно пријављују.

На територији Републике Србије, без података из Косова и Метохије, у 2006. години пријављено је укупно 194.138 оболелих лица од заразних болести, са инциденцијом од 2609,1 на 100.000 становника (табела 1), што је највећа вредност у посматраном петогодишњем периоду. Двоструки пораст укупног броја пријављених случајева заразних болести у Србији и троструко повећање на територији Војводине, у односу на 2005. годину, не значи и претећу епидемиолошку ситуацију. Ако се анализира структура пријављених заразних болести у 2006. години, уочава се да се вишак оболелих од око 105.000 односи пре свега на респираторне болести које се од прошле године пријављују збирном пријавом (преко 90%, или око 92.000 пријава су за болести изазване бетахемолитичним стрептококом и пнеумоније) тако да се епидемиолошка ситуација у 2006. години може сматрати уобичајеном, а велики скок у броју пријављених случајева тумачити побољшаним надзором над кретањем заразних болести, променом система пријављивања и извештавања, сходно наведеном Закону.

Табела 1. Број оболелих од заразних болести и инциденција на 100.000 становника, на територији Републике Србије, у периоду 2002 - 2006. година

Год.	Централна Србија		Војводина		Република Србија	
	Број приј.	Инц.	Број приј.	Инц.	Број приј.	Инц.
2002.	69.631	1273,9	31.609	1555,6	101.240	1350,2
2003.	75.594	1383,0	34.504	1698,0	110.098	1468,4
2004.	77.317	1414,5	38.642	1901,7	115.959	1546,5
2005.	58.639	1072,8	31.556	1552,0	90.195	1202,9
2006.	96.807	1783,5	97.331	4835,3	194.138	2609,1

У 2006. години није било епидемије грипа, а у време сезоне грипа пријављено је спорадично оболевање 9212 лица, са инциденцијом 122,5/100.000, уз доминацију Б типа вируса грипа (табела 2).

Број пријављених обољења од плућне туберкулозе у 2006. години износио је 2017 случајева (инциденција 26,9) што је мање у односу на 2005. годину (табела 2).

У 2006. години, у Републици Србији од последица акутних заразних болести умрло је 203 лица, морталитет је износио 2,73/100.000 (табела 3), што је смањење у односу на 2005. годину (када је умрло 233 лица са морталитетом од 3,1).

Анализом појединачних узрока смрти који су приказани на табелама у прилогу овог извештаја, уочава се да је највећи број умрлих од септикемија (58 случајева), ТБЦ (55), болести ХИВ (24) и пнеумонија (21).

Табела 2. Акутне заразне болести, плућна туберкулоза и грип у Републици Србији, у периоду 2002 - 2006. година

Год.	Заразне болести		Плућна туберкулоза		Грип	
	Број обол.	Инц.	Број обол.	Инц.	Број обол.	Инц.
2002	101.240	1350,2	1720	22,9	27.226	363,1
2003	110.098	1468,4	1513	20,2	53.326	711,2
2004	115.959	1546,5	2409	32,1	37.466	499,7
2005	90.195	1202,9	2106	28,1	21.163	282,2
2006	194.138	2609,1	2017	26,9	9212	122,5

Табела 3. Број умрлих и морталитет од заразних болести на 100.000 становника, на територији Републике Србије, у периоду 2002 - 2006. година

Год.	Централна Србија		Војводина		Република Србија	
	Број умрлих	Стопа морт.	Број умрлих	Стопа морт.	Број умрлих	Стопа морт.
2002	119	2,18	30	1,48	149	1,99
2003	102	1,87	32	1,57	134	1,79
2004	95	1,74	103	5,07	198	2,64
2005	149	2,72	84	4,13	233	3,1
2006	136	2,51	67	3,33	203	2,73

Табела 4. Специфични морталитет од заразних болести на територији Републике Србије, у 2006. години

Узраст	Број умрлих	Мт 1:100.000
0	3	4,2
1-19	3	0,19
20-59	83	2,03
60 и више	97	5,6
УКУПНО	186*	2,48

*није укључен број умрлих од пнеумонија, које се пријављују збирном пријавом

Дистрибуција умрлих према узрасту у 2006. години (табела 4), показује да је највећи морталитет од заразних болести код особа од 60 година и старијих (5,6/100.000), што је ниже од вредности у истој узрасној категорији у 2005. години (7,18). Најнижи морталитет је у узрасту 1-19 година (0,19/100.000), специфични морталитет за овај узраст, у 2005. години био је двоструко већи (1,18/100.000).

Оболевање од болести превентабилних вакцинама пријављено је код 143 лица (скоро двоструко мање у односу на 2005. годину, када је пријављено 262 лица), са учешћем у укупном оболевању од 0,07% (у 2005. години учешће је износило 0,29 %).

У 2006. години највише је пријављено оболелих од рубеле 77 случајева, инциденција 1,03/100.000 (у 2005. години 153 случаја) и од заушака 52 случаја, инциденција 0,7/100.000, а у 2005. години било је пријављено 93 случаја паротитиса.

Није било оболелих од дечије парализе и тетануса новорођенчади (табела 5). Највеће учешће вакцинисаних у структури оболелих је било код паротитиса 20,7% и код рубеле 11,7%, у највећем броју код школског узраста.

Табела 5. Оболевање од болести превентабилних вакцинама, у Републици Србији, у 2006. години

Обољење	Централна Србија		Војводина		Република Србија	
	укупно	вакцинисани	укупно	вакцинисани	укупно	вакцинисани
<i>Poliomyelitis</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Pertussis</i>	5	1	0	0	5	1
<i>Morbilli</i>	2	0	0	0	2	0
<i>Mumps</i>	51	19	1	0	52	19
<i>Rubella</i>	77	9	0	0	77	9
<i>Tetanus neonatorum</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Tetanus</i>	4	0	3	0	7	0
УКУПНО	139	29	4	0	143	29

На основу броја пријављених заразних болести у току 2006. године првих десет заразних обољења су приказани на табели 6. У односу на период 2003-2005. година битно је промењен редослед учесталости болести, доминира група стрептококних болести.

Табела 6. Првих десет заразних болести на територији Републике Србије, у периоду 2003-2006. година

Обољење	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Varicella</i>	I	I	I	III
<i>Infectiones intestinales bact. alie</i>	II	IV	III	VI
<i>Tonsillitis streptococcica</i>	III	II	II	I
<i>Herpes Zoster</i>	IV	III	NP	NP
<i>Scabies</i>	V	V		VII
<i>Intoxicaciones alimentarie bacteriales</i>	VI	IX	V	IX
<i>Salmonellosis</i>	VII	X	VIII	
<i>Mycosis</i>	VIII			NP
<i>Scarlatina</i>	IX	VII	VII	VIII
<i>Pharyngitis streptococcica</i>	X			II
<i>Mononucleosis infectiva</i>			X	
<i>TBC</i>			IX	
<i>Pneumonia</i>			VI	V
<i>Infectiones per Escherichiam</i>		VI		
<i>Diarrhoea et gastroenteritis causa inf. suspecta</i>		VIII	IV	IV
<i>Infectiones sexuales chlamydiales</i>				X

Доминантност групе респираторних заразних болести у укупном оболевању становништва Републике Србије задржана је и у 2006. години са учешћем од 80,6%.

У групи цревних заразних болести дошло је до пораста броја пријављених случајева у 2006. години у односу на 2005. годину (за 22,6%), пре свега услед повећаног броја оболелих од неспецифицираних бактеријских цревних инфекција.

У групи зоноза дошло је до пада броја регистрованих случајева у 2006. години у односу на 2005. (466 према 609) услед пада броја оболелих од трихинелозе за 44,5%. Повећани број оболелих је регистрован код кју грознице и хеморагијске грознице са бубрежним синдромом. Значајан је пад броја пријављених случајева тетануса.

У групи векторских заразних болести у 2006. регистрована је већа инциденција (6,96) у односу на 2005. годину (5,81/100.000) као последица повећаног броја оболелих од лајмске болести. Број импортованих случајева маларије у 2006. години мањи је у односу на претходну годину (4 према 11).

У групи болести које се преносе полним путем регистрован је пораст инциденције у 2006. години у односу на 2005. годину (41,58 према 23,4 на 100.000 становника) услед већег броја пријављених случајева гениталне хламидијалне инфекције. Истовремено, пријављено је мање случајева сифилиса, гонореје и болести ХИВ-а, при чему пријављени случајеви не показују реално оболевање, како због непознатог степена подрегистрације тако и због практично потпуно изосталог пријављивања из приватног здравственог сектора.

У групи осталих вирусних хепатитиса регистровано је смањење броја оболелих у 2006. години у односу на 2005. годину, уз напомену да код 81,5% случајева хепатитиса Б није познат пут преноса, а да је чак 11,39% оболелих навело медицинску интервенцију као могући пут преноса инфекције.

У 2006. години у групи осталих заразних болести дошло је до пада броја пријављених случајева септикемије изазване разним инфективним узрочницима, за 8% (382 у 2005. години према 415 случајева у 2006).

У току 2006. године на територији Републике Србије регистроване су 293 епидемије заразних болести што је већи број него у 2005. години (285), али са мањим бројем оболелих лица - у 2006. години оболело је 2575, а у 2005. години 4097 лица. Највећи број епидемија је настао преносом инфекције путем хране у породичним условима, са доминацијом узрочника *S. enteritidis*.

Праћење епидемиолошке ситуације у погледу болничких инфекција (БИ) вршено је на основу преваленције и инциденције ових инфекција. У току 2006. године пријављен је већи број епидемија (18 са 187 оболелих) у односу на 2005. годину (3 епидемије са 18 оболелих), најчешћи пут преноса инфекције био је контакт.

ЗАКЉУЧАК:

Заразне болести на територији Републике Србије, без података за територију Косова и Метохије, у 2006. години имале су следеће карактеристике:

- Број пријављених заразних болести је био у двоструком порасту у односу на 2005. годину, инциденција је износила 2609,1/100.000 становника (према 1202,9 у 2005. години), што се објашњава побољшаним надзором над кретањем заразних болести и променом система пријављивања и извештавања.
- Одржала се доминантност групе респираторних заразних болести у укупном оболевању са учешћем од 80,63%.
- Приватан здравствени сектор и даље није пријављивао заразне болести.
- У рангу десет најчешћих заразних обољења структура је била промењена у односу на период 2003. - 2005. година, доминирала је група стрептококних болести.
- Од последица акутних заразних болести умрло је 203 лица, стопа морталитета од 2,73/100.000 становника је смањена у односу на 2005. годину, када је умрло 233 лица са стопом морталитета 3,1/100.000.
- Водећи узроци смрти од заразних болести били су септикемија (укупно је умрло 58 лица), туберкулоза (55), смртни исходи повезани са болестима ХИВ-а (24 умрлих) и пнеумоније бактеријске и вирусне етиологије (21).
- Дистрибуција умрлих према узрасту у 2006. години, показује да је највећи морталитет од заразних болести код особа од 60 година и старијих (5,6/100.000), а најнижи специфични морталитет је у узрасту 1-19 година (0,19/100.000).
- Оболевање од болести превентабилних вакцинама пријављено је код 143 лица са учешћем у укупном оболевању од 0,07% што представља најмање учешће од када се прати ова група болести, уз примедбу да је највећи број случајева био без лабораторијске потврде.
- Године 2002. проглашена је ерадикација дечије парализе на територији Европе, није регистрован аутохтони случај ове болести.
- Активан надзор над АФП задовољио је критеријуме СЗО по свим параметрима.
- Одржано је одсуство случајева дифтерије и хуманог беснила.
- Није било случајева тетануса новорођенчади.
- Региструје се најнижа инциденција малих богиња у Р. Србији од када се ова болест прати.
- Заушци, рубела и морбили показују и даље тенденцију пада оболевања у односу на претходне године и бележе најниже стопе инциденције у посматраном периоду.
- Број оболелих од тетануса је био у паду, са 15 случајева у 2005. години на 7 случајева у 2006.
- Имајући у виду епидемиолошке карактеристике неких вакцинама превентабилних болести, проблеме у диференцијалној дијагнози, лабораторијској дијагностици, анализиране и процењене обухвате одређеним вакцинама по Правилнику, намеће се закључак да слика о кретању ових болести није реална.

На основу свега изнетог, следи закључак да је епидемиолошка ситуација заразних болести на територији Републике Србије у 2006. години била уобичајена.

РЕСПИРАТОРНЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

У 2006. години у Републици Србији је регистровано 156.462 оболелих од респираторних заразних болести, са инциденцијом 2102,77/100.000 (табела 1, 2 и 3). У укупном оболевању респираторна група болести учествује са 80,6%.

Табела 1. Респираторне заразне болести у Републици Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Година	Број оболелих	Инц/100.000	Број умрлих	Морталитет (Мг)
2002.	55.548	740,84	82	1,09
2003.	61.064	814,40	82	1,09
2004.	68.338	911,42	73	0,97
2005.	60.921	812,50	107	1,43
2006.	156.462	2102,77	98	1,32

У односу на структуру оболевања *Tonsilitis streptococcica*, *Pharyngitis streptococcica* и *Varicella*, чине 80,7% свих оболелих у овој групи болести (табела 4).

У 2006. години пријављено је 2177 особа оболелих од свих облика туберкулозе (инц.29/100.000) а 92,6% чинила је туберкулоза респираторних органа (2017 оболелих; инц. 26,9/100.000) (табеле 3 и 3а).

Обољења из ове групе, као узрок смртог исхода региструју се у 98 случаја, са морталитетом од 1,32 и леталитетом од 0,063%. У 55 случаја (57%) је *Tuberculosis*, следи са 15 случајева *Meningitis bacterialis non spec.* и са 12 случајева *Pneumonia viralis* (табела 6).

Табела 2. Број оболелих и инциденција од респираторних заразних болести у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Morbilli</i>	Оболели	27	15	8	2	2
	Инц/100.000	0,36	0,20	0,11	0,03	0,03
<i>Pertusis</i>	Оболели	4	14	14	4	5
	Инц/100.000	0,05	0,18	0,19	0,05	0,07
<i>Varicella</i>	Оболели	40.456	43.116	51.261	39.691	38.173
	Инц/100.000	539,56	575,03	683,66	529,35	509,1
<i>Rubella</i>	Оболели	528	332	227	153	77
	Инц/100.000	7,04	4,43	3,03	2,04	1,03
<i>Parotitis epidemica</i>	Оболели	685	362	135	93	52
	Инц/100.000	9,14	4,83	1,80	1,24	0,70
<i>Scarlatina</i>	Оболели	3027	2913	2940	2559	3214
	Инц/100.000	40,37	38,85	39,21	34,13	43,19
<i>Infectio meningococcica</i>	Оболели	26	39	37	46	43
	Инц/100.000	0,35	0,52	0,49	0,61	0,57
<i>Meningitis bacterialis</i>	Оболели	215	206	274	295	203
	Инц/100.000	2,87	2,74	3,65	3,93	2,7
<i>Hemophilus influenzae</i>	Оболели	-	-	-	33	17
	Инц/100.000	-	-	-	0,44	0,23
<i>Mononucleosis infectiva</i>	Оболели	1415	1443	1764	1956	2147
	Инц/100.000	18,87	19,25	23,53	26,09	28,85
<i>Tonsilitis* et pharing.** streptococcica</i>	Оболели	2413*	7736*	7083*	7581*	44.931*
		4376**	1608**	1562**	1571**	43.222**
	Инц/100.000	32,18*	103,17*	94,47*	101,11*	603,85*
		58,36**	21,45**	20,83**	20,95**	580,88**

Табела 3. Број оболелих и инциденција од туберкулозе у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Tuberculosis</i>	Оболели	3033	2949	2824	2235	2177
	Инц/100.000	37,4	36,2	34,7	29,8	29,0

Табела 3а. Број оболелих и инциденција од туберкулозе према локализацији, у Р. Србији у 2005. и 2006. години

Болест		2005.	2006.
<i>Tuberculosis</i> пулмонарна	Оболели	2106	2017
	Инц/100.000	28,08	26,9
<i>Tuberculosis</i> екстрапулмонарна	Оболели	129	160
	Инц/100.000	1,72	2,13
УКУПНО	Оболели	2235	2177
	Инц/100.000	29,8	29,0

Табела 4. Учешће појединих респираторних заразних болести у Р. Србији, у 2006. години

Ранг	Респираторна заразна болест	Број оболелих	% учешћа
1	<i>Tonsillitis streptococcica</i>	44.931	28,72
2	<i>Pharyngitis streptococcica</i>	43.222	27,62
3	<i>Varicella</i>	38.173	24,39
4	<i>Pneumonia bacterialis</i>	6765	4,32
5	<i>Pneumonia viralis</i>	5515	3,52
6	<i>Scarlatina</i>	3214	2,05
7	<i>Tuberculosis</i>	2177	1,39
8	<i>Mononucleosis infectiva</i>	2147	1,37
9	<i>Meningitis bacterialis</i>	162	0,10
10	<i>Rubella</i>	77	0,05
11	<i>Parotitis epidemica</i>	52	0,03

Табела 5. Дистрибуција умрлих, по узрасту и полу од респираторних заразних болести у Р. Србији у 2006. години

Узраст/пол	0	1	2	3	4	5	6	7-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+	Укупно
Мушки	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	5	6	10	32	56
Женски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	4	19	27
УКУПНО	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	8	7	14	51	83*

* Обољења која се пријављују збирном пријавом са подручја централне Србије, нису приказана (10 умрлих од вирусне пнеумоније, 3 од бактеријске пнеумоније и по једно лице од интестицијалне пнеумоније и варицеле са компликацијама).

У односу на узрастну дистрибуцију у овој групи болести (98 умрлих), смртни исход се најчешће региструје у узрасту 60 и више година (52% од свих умрлих) затим следи група од 50-59 година (14%) тако да ове две узрастне групе чине 66% од свих умрлих. Учешће мушког пола је двоструко веће (табела 5).

Табела 6. Број умрлих, морталитет (Мт) и леталитет (Лт) од респираторних заразних болести у Р. Србији у 2006. године

Болест	2006.		
	Умрли	Мт	Лт
<i>Tuberculosis</i>	55	0,73	2,53
<i>Sepsa meningococcica acuta</i>	1	0,01	14,29
<i>Varicella cum complicationibus aliis</i>	1	0,01	0,97
<i>Meningitis pneumococcica</i>	2	0,03	15,38
<i>Meningitis streptococcica</i>	3	0,04	50,00
<i>Meningitis bacterialis non spec.</i>	15	0,20	9,26
<i>Pneumonia viralis</i>	12	0,16	0,22
<i>Pneumonia per Haemophilum influenzae</i>	1	0,01	0,58
<i>Pneumonia bacterialis</i>	7	0,09	0,10
<i>Pneumonia interstitiales aliea</i>	1	0,01	1,03
УКУПНО	98	1,32	0,06

Табела 7. Инфлуенца у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Година	Број оболелих	Инц/100.000	Етиологија
2002.	27.226	363,11	B Viktoria like*
2003.	32.901	438,80	B/Hong Kong /330/2001 like A(H3N2)/Panama/2007/99 like A(H1N1)/New Caledonia /20/99 like
2004.	37.466	499,67	A/Fujian/411/02-like*
2005.	21.163	282,24	A(H3N2) * B/Shangaj/361/like
2006.	9 212	122,85	A (H1) и B*

* Доминантни вирус инфлуенце у сезони

Стрептококни фарингитис, тонзилитис и шарлах (*Pharingitis streptococcica*, *Tonsilitis streptococcica* i *Scarlatina*)

У Републици Србији, у 2006. години је пријављено 44.931 оболелих са инц. 603,85/100.000, под дијагнозом *Tonsilitis streptococcica*.

Са дијагнозом *Pharingitis streptococcica* 43.222 оболелих са инц. 580,88/100.000. Регистровано је 3214 оболелих од *scarlatine* са инц. 43,19/100.000 (табела 2).

Сва три обољења пријављују се путем збирне пријаве. У односу на претходни период број регистрованих *Tonsilitis streptococcica* и *Pharingitis streptococcica* је вишеструко повећан (табела 2).

Менингококна болест (*Infectio meningococcica*)

Укупан број пријављених случајева менингококне болести у 2006. години у Републици Србији износи 43, са инциденцијом од 0,57/100.000. У централној Србији број оболелих износи 32 а у Војводини 11 случајева, са инциденцијом од 0,58/100.000 и 0,54/100.000 (табела 8).

Табела 8. Број оболелих и инциденција менингококне болести у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Територија	2002.		2003.		2004.		2005.		2006.	
	Оболели Инц/100.000		Оболели Инц/100.000		Оболели Инц/100.000		Оболели Инц/100.000		Оболели Инц/100.000	
Централна Србија	18	0,33	21	0,38	26	0,48	37	0,68	32	0,58
Војводина	8	0,90	18	0,88	11	0,54	9	0,44	11	0,54
Р. Србија	26	0,35	39	0,52	37	0,49	46	0,61	43	0,57

Регистрован је само један смртни исход ($M_t=0,01$ $L_t=14,29\%$) у Р. Србији, који је пријављен са подручја Војводине, у нултој узрадној групи.

Бактеријски менингитиси (*Meningitis bacterialis*)

У 2006. години у Р. Србији регистровано је укупно 203 случаја бактеријских менингитиса са инциденцијом од 2,7/100.000. У централној Србији број оболелих износи 147 са инциденцијом од 2,68/100.000, а у Војводини 56 случајева, са инциденцијом од 2,75/100.000 (табела 9).

Табела 9. Број оболелих и инциденција бактеријских менингитиса у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Територија	2002.		2003.		2004.		2005.		2006.	
	Оболели Инц/100.000		Оболели Инц/100.000		Оболели Инц/100.000		Оболели Инц/100.000		Оболели Инц/100.000	
Централна Србија	180	3,29	163	2,98	224	4,10	210	3,84	147	2,68
Војводина	35	1,72	43	2,11	50	2,46	85	3,84	56	2,75
Р. Србија	215	2,86	206	2,74	274	3,65	295	3,93	203	2,7

Од укупно 20 пријављених леталних исхода ($M_t=0,26$ и $L_t=9,85\%$) у Р. Србији, 14 су регистрована у централној Србији, а 6 у Војводини (табела 10).

Табела 10. Бактеријски менингитиси у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године, број умрлих, морталитет (M_t) и леталитет (L_t)

Болест	2002.			2003.			2004.			2005.			2006.		
	у.	M_t	L_t	у.	M_t	L_t	у.	M_t	L_t	у.	M_t	L_t	у.	M_t	L_t
Meningitis bacterialis	28	0,37	13,02	25	0,33	12,01	27	0,36	9,85	1	0,01	2,27	20	0,26	9,85

Инфективна мононуклеоза (*Mononucleosis infectiva*)

Број пријављених случајева у 2006. години износи 2147, са инц. 28,85/100.000. и највиши је у последњих пет година. На територији централне Србије регистровано је 1553 случајева, са инц. 28,61/100.000, а у Војводини 594 са инц. 29,51/100.000 (табела 11).

Табела 11. Инфективна мононуклеоза у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006 године, број оболелих и инциденција

Година	Централна Србија		Војводина		Република Србија	
	Оболели	Инц/100.000	Оболели	Инц/100.000	Оболели	Инц/100.000
2002.	1114	20,38	301	14,81	1415	18,87
2003.	1071	19,59	372	18,31	1443	19,25
2004.	1289	22,19	475	23,59	1764	23,53
2005.	1426	26,09	530	26,08	1956	26,09
2006.	1553	28,61	594	29,51	2147	28,85

Запаљење плућа (*Pneumonia viralis et bacterialis*)

Запаљење плућа пријављује се збирном пријавом. У 2006. години број пријављених случајева *Pneumonia bacterialis* је 6765 са инциденцијом од 90,02/100.000 на нивоу Републике Србије, док је број пријављених случајева *Pneumonia viralis* 5515, са инциденцијом од 74,12/100.000 (табела 12).

Од укупно 21 пријављених леталних исхода од запаљења плућа (Мт=0,28 и Лт=0,16%) у Републици Србији, 14 су регистрована у централној Србији, а 7 у Војводини.

Табела 12. Запаљења плућа у Републици Србији у 2006 године, број оболелих, умрлих, инциденција, морталитет и леталитет

Болест	Оболели/Инц.		Умрли/Мт/Лт		
<i>Pneumonia viralis</i>	5515	74,12	12	0,16	0,22
<i>Pneumonia streptococcica</i>	435	5,85	-	-	-
<i>Pneumonia per Haemophilum influenzae</i>	171	2,30	1	0,01	0,58
<i>Pneumonia bacterialis</i>	6765	90,92	7	0,09	0,10
<i>Pneumonia non spec.</i>	4	0,05	-	-	-
<i>Pneumonia interstitiales aliea</i>	97	1,30	1	0,01	1,03
УКУПНО	12.887	173,20	21	0,28	0,16

Према узрасној дистрибуцији, највише оболелих (7027) односно 54% пријављено је у узрастним групама 25-59 и преко 60 година, независно од етиологије (и бактеријска и вирусна запаљења плућа).

ЦРЕВНЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

У укупном броју оболелих од заразних болести у 2006. години цревне заразне болести заузимају друго место, са учешћем у структури од 13,7%.

У 2006. години у Републици Србији пријављено је 26.616 оболелих од цревних заразних болести (инциденција 354,97/100.000) и 7 умрлих особа (морталитет 0,09/100.000) (табеле 1 и 3). У централној Србији пријављено је 18.124 (68,09%) оболелих од цревних заразних болести, а у Војводини 8492 (31,91%), при чему је виша инциденција регистрована у Војводини (417,92/100.000) (табела 2).

Смртни случајеви регистровани су код оболелих од: *Shigellosis* (3), *Enteritis salmonellosa* (2), *Infectio intestinalis bacterialis* (1) и *Meningitis enteroviralis* (1).

У односу на претходну годину, у 2006. години регистрован је пораст броја оболелих од цревних заразних болести за 29,22%, док је број умрлих особа исти (табеле 1 и 3).

Табела 1. Број оболелих и инциденција цревних заразних болести у Р. Србији у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Typhus abdominalis</i> A01	Об.	0	1	1	0	0
	Инци./100.000	0	0,01	0,01	0	0
<i>Paratyphus</i> A01.4	Об.	0	0	0	0	0
	Инци./100.000	0	0	0	0	0
<i>Shigelloses</i> A03	Об.	622	280	181	106	132
	Инци./100.000	8,30	3,3	2,41	1,41	1,76
<i>Infectiones intestinales bacteriales aliae</i> A04	Об.	14442	15352	11536	6441	7056
	Инци./100.000	192,61	204,5	153,85	85,90	94,11
<i>Salmonelloses</i> A02	Об.	3414	4318	3449	2280	2505
	Инци./100.000	45,53	57,9	46,0	30,41	33,41
<i>Hepatitis viralis non determinata</i> B19	Об.	424	355	297	211	163
	Инци./100.000	5,65	4,3	3,96	2,81	2,17
<i>Hepatitis viralis acuta</i> A B15	Об.	443	603	840	1042	1146
	Инци./100.000	5,91	8,4	11,2	13,90	15,28
<i>Intoxicaciones alimentariae bacteriales</i> A05	Об.	4781	4708	4420	3449	3210
	Инци./100.000	63,76	62,9	58,59	46,00	42,81
<i>Menigitis viralis</i> A87	Об.	246	204	329	490	192
	Инци./100.000	3,28	2,72	4,39	6,54	2,56
<i>Amebiasis</i> A06	Об.	105	104	41	39	33
	Инци./100.000	1,40	1,39	0,54	0,52	0,44
<i>Botulismus</i> A05.1	Об.	11	16	8	10	6
	Инци./100.000	0,5	0,21	0,11	0,13	0,08
<i>Infectiones intestinales virales</i> A08	Об.	799	1269	1730	НП*	НП*
	Инци./100.000	10,66	16,92	23,07		
<i>Infestationes intestinales protozoicae aliae</i> A07	Об.	228	174	75	346	317
	Инци./100.000	3,04	2,32	1,00	4,61	4,23
<i>**Diarrhoea et gastroenteritis, causa infectionis susp.</i> A09	Об.	-	-	2931	6184	11.856
	Инци./100.000	-	-	39,09	82,48	158,12
УКУПНО	Об.	25.515	27.394	25.838	20.598	26.616
	Инци./100.000	340,29	365,35	344,60	274,71	354,97

*од 2005. године овај ентитет се не пријављује

** пријављује се од 2004. године

У периоду од 2002. до 2006. године, највећи број оболелих од цревних заразних болести (27.394 са инциденцијом 365,35/100.000) у Републици Србији регистрован је 2003. године (табела 2).

Табела 2. Број оболелих и инциденција цревних заразних болести у Р. Србији у периоду од 2002. до 2006. године

Територија		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Централна Србија	Об.	20.434	20.898	19.979	15.304	18.124
	Инц. /100.000	373,84	382,33	365,51	279,98	331,58
Војводина	Об.	5081	6496	5859	5294	8492
	Инц. /100.000	250,05	319,69	288,34	258,32	417,92
Република Србија	Об.	25.515	27.394	25.838	20.598	26.616
	Инц. /100.000	340,29	365,35	344,60	274,71	354,97

У групи цревних заразних болести најзаступљеније су дијареја и гастроентеритис (претпостављено заразни, 11.856 случајева тј. 44,55%) и бактеријске цревне инфекције (7056 случајева тј. 26,51%), а следе бактеријске алиментарне интоксикације (3210 тј. 12,06%), салмонелозе (2505 тј. 9,41%) и акутни вирусни хепатитис А (1146 случајева тј. 4,3%) (табела 3).

Табела 3. Учесталост цревних заразних болести у 2006. години

Ранг	Врста обољења	Број оболелих	Учешће (%)
1.	<i>Diarrhoea et gastroenteritis, causa infectionis suspecta A09</i>	11.856	44,55
2.	<i>Infectiones intestinales bacteriales A04</i>	7056	26,51
3.	<i>Intoxicaciones alimentariae bacteriales A05</i>	3210	12,06
4.	<i>Salmonelloses A02</i>	2505	9,41
5.	<i>Hepatitis acuta A B15</i>	1146	4,31
6.	<i>Lambliasis A07.1</i>	317	1,19
7.	<i>Meningitis viralis A87</i>	192	0,72
8.	<i>Hepatitis virosa non determinata B19</i>	163	0,61
9.	<i>Shigelloses A03</i>	132	0,50
10.	<i>Amoebiasis A06</i>	33	0,12
11.	<i>Botulismus A05.1</i>	6	0,02
УКУПНО		26.616	100,00

Највиша узрасно-специфична инциденција бактеријских интестиналних инфекција регистрована је у узрасној групи 0-4 године (380,61/100.000), а најнижа (61,38/100.000) у узрасној групи 40-49 година. Такође, у узрасној групи 0-4 године регистрована је највиша инциденција код дијареје и гастроентеритиса инфективне природе (733,47/100.000), и код салмонелоза (233,39/100.000), док су код шигелоза скоро једнаке специфичне инциденције регистроване у узрастним групама 0-4 и 5-9 година (7,01 и 7,10/100.000) (табела 4).

Највиша узрасно-специфична инциденција бактеријских алиментарних интоксикација регистрована је у узрасној групи 20-29 година (73,45/100.000), док су код акутног вирусног хепатитиса А највише инциденције регистроване у млађим узрастним групама 5-9, 10-14 и 15-19 година (52,97; 46,38 и 30,87/100.000). Узрасно-специфичне инциденције акутног вирусног хепатитиса А, шигелоза и бактеријских алиментарних интоксикација су знатно ниже у поређењу са узрасно-специфичним инциденцијама бактеријских интестиналних инфекција, дијареје и гастроентеритиса инфективне природе и салмонелоза (табела 4).

Табела 4. Узрасно-специфична инциденција појединих цревних заразних болести у Р. Србији у 2006. години

Узрасне групе	<i>Infectiones intest. bact.</i>		<i>Intoxicaciones aliment. bact.</i>		<i>Diarrhoea et gastroenteritis, causa infectionis suspecta</i>		<i>Salmonelloses</i>		<i>Shigelloses</i>		<i>Hepatitis acuta A</i>	
	Об.	Инц.	Об.	Инц.	Об.	Инц.	Об.	Инц.	Об.	Инц.	Об.	Инц.
0 - 4	1303	380,61	174	50,83	2511	733,47	799	233,39	24	7,01	61	17,82
5 - 9	473	119,87	192	48,66	1161	294,22	275	69,69	28	7,10	209	52,97
10 - 14	327	74,35	235	53,43	851	193,48	144	32,74	14	3,18	204	46,38
15 - 19	423	85,34	310	62,54	858	173,11	132	26,63	16	3,23	153	30,87
20 - 29	1042	102,46	747	73,45	1303	128,12	298	29,30	18	1,77	181	17,80
30 - 39	829	86,13	452	46,96	1090	113,25	235	24,42	7	0,73	175	18,18
40 - 49	708	61,38	344	29,83	992	86,01	234	20,29	2	0,17	110	9,54
50 - 59	817	85,06	379	39,46	1129	117,54	212	22,07	9	0,94	39	4,06
>60	1134	67,33	377	22,38	1961	116,43	176	10,45	14	0,83	14	0,83

Највећи број цревних заразних болести регистрован је у летњим и раним јесењим месецима, што је и епидемиолошка карактеристика ове групе болести, тако да је од јуна до октобра регистрован 15.981 случај, односно 60,04% (табела 5).

Табела 5. Сезонско кретање цревних заразних болести у Р. Србији током 2006. године

Месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Цревне заразне болести	Об.	Об.	Об.	Об.	Об.	Об.	Об.	Об.	Об.	Об.	Об.	Об.
	1061	1149	1113	1125	1709	2050	2822	4133	3601	3375	2366	2112

Од укупног броја умрлих од свих заразних болести у 2006. години (203), од цревних заразних болести умрло је седам особа, односно 3,5%. У периоду 2002 - 2006. година од цревних заразних болести умрло је 25 особа, при чему је 2005. и 2006. године регистрован највећи број умрлих (по 7 лица са морталитетом од 0,09/100.000 (табела 6).

Табела 6. Број умрлих и морталитет од цревних заразних болести у Р. Србији у периоду 2002 -2006. година

Година	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Број умрлих	3	5	3	7	7
Морталитет /100.000	0,04	0,07	0,04	0,09	0,09

Трбушни тифус (*Typhus abdominalis*)

На територији Републике Србије у 2006. години није регистрован ниједан случај оболевања од трбушног тифуса. У периоду 2002. - 2006. година у Републици Србији пријављено је укупно две особе оболеле од трбушног тифуса, са територије централне Србије (табела 7).

Табела 7. Број оболелих од трбушног тифуса у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Територија	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Централна Србија	0	1	1	0	0
Војводина	0	0	0	0	0
Република Србија	0	1	1	0	0

Салмонелозе (*Salmonellosis*)

У поређењу са 2005. годином, када је пријављено 2280 случајева салмонелоза у Републици Србији, у 2006. години региструје се пораст броја оболелих за 9,87%. Као и у целом посматраном периоду и у 2006. години регистрована је виша инциденција у Војводини (46,01/100.000) у односу на стопу у централној Србији (28,72/100.000) (табела 8).

Највиша специфична инциденција регистрована је у узрасној групи 0-4 године (233,39/100.000), а најнижа у узрасној групи 60 и више година (10,45/100.000) (табела 4).

Забележена су два летална исхода ове болести у 2006. години, код одојчета и особе узраста 50-59 година.

Табела 8. Број оболелих и инциденција салмонелоза у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Територија		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Централна Србија	Об.	2288	2899	2361	1551	1570
	Инц./100.000	41,86	53,04	43,19	28,38	28,72
Војводина	Об.	1126	1419	1088	729	935
	Инц./100.000	55,41	69,83	53,54	36,20	46,01
Република Србија	Об.	3414	4318	3449	2280	2505
	Инц./100.000	45,53	57,59	46,00	30,41	33,41

У 2006. години у Републици Србији у узорцима хуманог материјала у микробиолошким лабораторијама института/завода за јавно здравље, здравствених центара и неколико приватних микробиолошких лабораторија, дијагностиковано је и пријављено укупно 3390 примозолата салмонела, што у односу на претходну годину (3306) представља пораст за 2,5%. У структури серотипизираних узрочника у референтној лабораторији Института за јавно здравље Србије доминира *S. Enteritidis* (2849 изолата) са учешћем од 84,04%, а следе *S. Typhimurium* (110 изолата или 3,24%) и *S. Agona* (92 изолата или 2,71 %) (табела 9).

Табела 9. Учесталост појединих серотипова *Salmonella* хуманог порекла у Р. Србији у 2006. години типизираних у референтној лабораторији

Salmonella	Број изолата	Учешће %
<i>S. Enteritidis</i>	2849	84,04
<i>S. Typhimurium</i>	110	3,24
<i>S. Agona</i>	92	2,71
<i>S. Seftenberg</i>	42	1,24
<i>S. Paratyphi B</i>	36	1,06
<i>S. Thompson</i>	31	0,91
<i>S. Hadar</i>	30	0,89
<i>S. Infantis</i>	25	0,75
Остале	175	5,16
Укупно	3390	100,00

Шигелозе (*Shigelloses*)

У групи цревних заразних болести регистрованих у 2006. години шигелозе заузимају девето место са 132 случаја оболевања, процентуалним учешћем 0,5% и инциденцијом 1,76/100.000 (табеле 1 и 3). У 2006. години регистрована је нешто виша инциденција шигелоза у Републици Србији у односу на претходну годину (1,76 према 1,41/100.000), при чему је незнатно виша инциденција регистрована у централној Србији (1,85/100.000) у односу на Војводину (1,53/100.000) (табела 10).

Током 2006. године највиша узрастно-специфична инциденција шигелоза на територији Републике Србије регистрована је у узрастним групама 5 - 9 и 0 - 4 године (7,10 и 7,01/100.000), а најнижа у узрасту 40 - 49 година (0,17/100.000) (табела 4).

Регистрована су 3 смртна исхода овог обољења на територији централне Србије, код једне особе узраста 20-29 година и две особе узраста 50-59 година.

Табела 10. Број оболелих и инциденција шигелоза у Р. Србији у периоду од 2002. до 2006. године

Територија		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Централна Србија	Об.	502	108	142	55	101
	Инц./100.000	9,18	1,98	2,60	1,01	1,85
Војводина	Об.	120	172	39	51	31
	Инц./100.000	5,91	8,46	1,92	2,51	1,53
Република Србија	Об.	622	280	181	106	132
	Инц./100.000	8,30	3,73	2,41	1,41	1,76

У микробиолошким лабораторијама у Р. Србији дијагностиковано је и пријављено укупно 147 изолата бактерија из рода шигела. Међу серотипизираним изолатима шигела у референтној лабораторији Института за јавно здравље Србије доминира као и претходних година *Sh. sonnei* са 92 изолата (62,59%), а следи *Sh. flexneri* са 54 изолата (36,73%) и само један изолат *Sh. Boydii*, док *Sh. dysenteriae* није изолована (табела 11).

Табела 11. Учесталост појединих серотипова *Shigella* у Р. у 2006. години типизираних у референтној лабораторији

<i>Shigella</i>	Број изолата	Учешће %
<i>Sh. sonnei</i>	92	62,59
<i>Sh. flexneri</i>	54	36,73
<i>Sh. boydii</i>	1	0,68
УКУПНО	147	100,00

Бактеријске цревне инфекције (*Infectiones intestinales bacteriales aliae*)

У Р. Србији у 2006. години пријављено је 7056 случајева бактеријских цревних инфекција (инциденција 94,11/100.000 тј. 26,5% свих цревних заразних болести), при чему је регистрован пораст броја оболелих за 9,55% у односу на претходну годину (табела 1). У Војводини је регистрована нижа инциденција (84,45/100.000) у односу на централну Србију (97,69/100.000).

Највиша узрастно-специфична инциденција регистрована је у узрасту 0-4 године (380,61/100.000), а најнижа у узрастој групи 40 - 49 година (61,38/100.000) (табела 4).

Регистрован је један смртни исход у централној Србији, код особе узраста 15-19 година.

Бактеријске алиментарне интоксикације (*Intoxicaciones alimentariae bacteriales*)

У групи цревних заразних болести бактеријске алиментарне интоксикације се налазе на трећем месту са 3210 оболелих особа (12,06%) (табела 3).

Број пријављених случајева у 2006. години бележи пад за 6,93% у поређењу са претходном годином, када је регистровано 3449 оболелих, а уједно је и најнижи у посматраном временском периоду (табела 12). У централној Србији је регистрована незнатно виша инциденција (43,91/100.000) у односу на Војводину (39,86/100.000) (табела 12).

Највиша узрасно-специфична инциденција регистрована је у узрасту 20-29 година (73,45/100.000), а најнижа у узрасној групи 60 и више година (22,38/100.000) (табела 4).

Табела 12. Број оболелих и инциденција бактеријских алиментарних интоксикација у Р. Србији у периоду 2002 - 2006. година

Територија		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Централна Србија	Об.	3856	3368	2937	2409	2400
	Инц.	70,55	61,62	53,73	44,07	43,91
Војводина	Об.	925	1340	1483	1040	810
	Инц.	45,52	65,95	72,98	51,18	39,86
Република Србија	Об.	4781	4708	4420	3449	3210
	Инц.	63,76	62,79	58,95	46,00	42,81

Ботулизам (*Botulismus*)

У односу на претходну годину, када је регистровано 10 оболелих лица од ботулизма, у 2006. години у Републици Србији пријављено је 6 случајева (инциденција 0,08/100.000), односно забележен је пад броја оболелих за 40% (табеле 1 и 13). У централној Србији је регистрована виша инциденција (0,09/100.000) него у Војводини (0,05/100.000).

Табела 13. Оболели од ботулизма у Р. Србији у периоду 2002 - 2006. година

Територија	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Централна Србија	6	5	4	3	5
Војводина	5	11	4	7	1
Република Србија	11	16	8	10	6

Дијареја и гастроентеритис претпостављено заразни (*Diarrhoea et gastroenteritis, causa infectionis suspecta*)

Од 2004. године обавези пријављивања подлежу сви случајеви дијареје и гастроентеритиса где узрочник није лабораторијски доказан, а постоји уверење да је инфективне природе. Са пријављених 11.856 случајева и учешћем од 44,55% овај ентитет заузима прво место у групи цревних заразних болести пријављених током 2006. године (табела 3). Двоструки пораст пријављених случајева у односу на претходну годину,

односно скоро четвороструки пораст у односу на 2004. годину, највероватније је резултат чињенице да су у ову групу сврстане све дијареје и гастроентеритиси вирусне природе који се не пријављују као посебан ентитет од 2005. године. Инциденција у Р. Србији износи 158,12/100.000, при чему је стопа виша у Војводини (218,01/100.000) у односу на централну Србију (135,86/100.000).

Највиша узрасно-специфична инциденција регистрована је у узрасту 0-4 године (733,47/100.000), а најнижа у узрасној групи 40-49 година (86,01/100.000) (табела 4).

Амебијаза (*Amoebiasis*)

Са 33 случаја обољења и учешћем у структури цревних заразних болести са 0,12%, амебијаза заузима десето место у групи у 2006. години (табела 3). Инциденција у Р. Србији износи 0,44/100.000 и најнижа је инциденција у периоду 2002-2006. година (табела 1). У Војводини је регистрована виша инциденција (0,59/100.000) него у централној Србији (0,38/100.000).

Протозоалне цревне инфестације (*Infestationes intestinales protozoicae aliae*)

У Р. Србији је током 2006. године пријављено 317 случајева ламблијазе са инциденцијом 4,23/100.000, при чему се уочава пад за 8,38% у односу на претходну годину (табела 1). У групи цревних заразних болести у 2006. години ламблијаза се налази на шестом месту са учешћем од 1,19%. У Војводини је регистрована знатно виша инциденција (6,30/100.000) него у централној Србији (3,46/100.000).

Вирусни менингитис (*Meningitis viralis*)

У Републици Србији у 2006. години регистрован је изразит пад броја оболелих од вирусног менингитиса (192), односно за 60,82% мање у односу на претходну годину, када је регистровано 490 случајева. У 2006. години у Р. Србији регистрована је инциденција 2,56/100.000, при чему је то најнижа инциденција у посматраном петогодишњем периоду (табела 1). У централној Србији регистрована је нешто виша инциденција (2,71/100.000) у односу на Војводину (2,17/100.000).

Регистрован је 1 смртни исход ове болести у централној Србији, код особе узраста 60 и више година.

Акутни хепатитис А и неодређени акутни вирусни хепатитис (*Hepatitis acuta A et Hepatitis viralis acuta non determinata*)

У 2006. години у Р. Србији регистровано је 1146 особа оболелих од акутног вирусног хепатитиса А, што је за скоро 10% више у односу на претходну годину када су пријављене 1042 оболеле особе (табела 1). У Војводини је регистрована виша инциденција (17,52/100.000) у односу на централну Србију (14,45/100.000). Највиша узрасно-специфична инциденција регистрована је у узрасту 5-9 година (52,97/100.000), затим у узрасним групама 10-14 и 15-19, а најнижа у узрасту 60 и више година (0,83/100.000) (табела 4).

У 2006. години регистроване су 163 особе оболеле од акутног вирусног хепатитиса чији узрочник није утврђен, што је 22,75% мање него у 2005. години, када је регистровано

211 случајева. Инциденција неодређеног вирусног хепатитиса у 2006. години у Р. износила је 2,17/100.000 и најнижа је у посматраном петогодишњем периоду (табела 1). У Војводини је регистрована знатно нижа инциденција (1,43/100.000) у поређењу са централном Србијом (2,45/100.000).

ЗООНОЗЕ

У 2006. години пријављено је укупно 466 оболелих од зооноза са инциденцијом од 6,26/100.000 (табела 1). Број оболелих у овој години је за 23,5% мањи од броја пријављених у претходној години, а условљен је првенствено падом броја оболелих од трихинелозе за 44,5%. У овој години, леталитет у групи зооноза био је 1,7% (8 умрлих лица) и нижи је од леталитета забележеног у претходној години (1,81%). Смртни случајеви забележени су код *тетануса* (5) и *лептоспирозе* (3).

На подручју Републике Србије, у периоду од 2002. до 2006. године, зоонозе показују циклично јављање са годишњим осцилацијама у броју оболелих.

Табела 1. Број оболелих и инциденција зооноза на територији Републике Србије, у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Tetanus alius</i>	оболели	11	8	12	15	7
	Инц/100.000	0,15	0,11	0,16	0,2	0,09
<i>Listerios, non specificata</i>	оболели	-	-	1	5	1
	Инц/100.000	-	-	0,01	0,07	0,01
<i>Anthrax</i>	оболели	1	1	1	1	-
	Инц/100.000	0,01	0,01	0,01	0,01	-
<i>Leptospirosis</i>	оболели	58	17	35	42	26
	Инц/100.000	0,77	0,23	0,47	0,56	0,35
<i>Trichinellosis</i>	оболели	577	178	85	339	188
	Инц/100.000	7,70	2,37	1,13	4,52	2,53
<i>Echinococcosis</i>	оболели	27	40	21	47	38
	Инц/100.000	0,36	0,53	0,28	0,63	0,5
<i>Brucellosis</i>	оболели	9	39	62	36	11
	Инц/100.000	0,12	0,52	0,82	0,48	0,15
<i>Toxoplasmosis</i>	оболели	108	36	67	56	69
	Инц/100.000	1,44	0,48	0,89	0,75	0,92
<i>Psittacosis-ornithosis</i>	оболели	3	0	3	1	2
	Инц/100.000	0,04	0	0,04	0,01	0,03
<i>Q febris</i>	оболели	8	16	12	3	46
	Инц/100.000	0,11	0,21	0,16	0,04	0,62
<i>Febris haemorrhagica cum syndromate renalis</i>	оболели	71	8	19	8	42
	Инц/100.000	0,95	0,11	0,25	0,11	0,56
<i>Tularemia</i>	оболели	17	59	37	56	36
	Инц/100.000	0,23	0,79	0,49	0,75	0,48
УКУПНО	оболели	890	402	363	609	466
	Инц/100.000	11,87	5,36	4,84	8,12	6,26

Тетанус (*Tetanus alius*)

У 2006. години у Р. Србији пријављено је укупно 7 случајева тетануса одраслих, што је за двоструко мање него у претходној години када је регистровано 15 случајева. Инциденција је износила 0,09/100.000 (табела 2).

У централној Србији регистрована су четири оболела, а на територији Војводине троје оболелих.

Од пет умрлих особа од тетануса у 2006. години, три особе су из централне Србије (леталитет 75,0%), а две особе из Војводине (леталитет 66,67%) и све умрле особе су у узрасној групи 60 и више година.

У узрасту 60 и више година, пријављено је свих 7 оболелих, уз доминацију женског пола (6:1).

Табела 2 . Број оболелих и инциденција тетануса у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006.године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Tetanus alius</i>	оболели	11	8	12	15	7
	Инц/100.000	0.15	0,11	0,16	0,2	0,09

Тетанус новорођенчади (*Tetanus neonati*)

У 2006. години, у Р. Србији нису регистровани случајеви тетануса новорођенчади.

Антракс (*Anthrax*)

У 2006. години нису регистровани случајеви антракса у Р. Србији.

Лептоспироза (*Leptospirosis*)

У 2006. години регистрован је двоструко мањи број оболелих (26) од лептоспирозе, у поређењу са 2005. годином када је пријављено 42 оболелих.

На подручју централне Србије пријављено је 18 случајева (инц.0,33/100.000), а у Војводини 8 (инц.0,40/100.000).

Од три умрле особе од лептоспирозе у 2006. години, једна особа је из централне Србије (леталитет 5,56%), а две особе из Војводине (леталитет 25,0%).

Према узрасној дистрибуцији две умрле особе су у узрастној групи 40-49 и једна у групи од 60 и више година.

Трихинелоза (*Trichinellosis*)

У 2006. години, у Р. Србији пријављено је 188 оболелих од трихинелозе, инциденција је износила 2,53/100.000, у централној Србији 90 и у Војводини 98 оболелих (табела 3).

У периоду јануар-април 2006. године регистровано је 10 епидемија ове болести са 102 оболелих, док је у периоду септембар-децембар пријављено само три епидемије са 9 оболелих. Осим једне епидемије која је настала конзумирањем производа из приватне месарске радње, све остале епидемије су породичне.

Табела 3. Број оболелих и инциденција од трихинелозе у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Trichinellosis</i>	оболели	577	178	85	339	188
	Инц/100.000	7.70	2,37	1,13	4,52	2,53

Ехинококоза (*Echinococcosis*)

У 2006. години оболело је 38 особа (инц.0,5/100.000) и то оболелих од *Echinococcosis hepatis* 26 особа, *Echinococcosis alia non spec.* 9 и од *Echinococcosis pulmonis* три особе. У централној Србији су оболеле 24 особе, а у Војводини 14. Болест се региструје током целе године без сезонских врхова.

У периоду од 2002. до 2006. године у Р. Србији, највећи број оболелих од ехинококоза (47) као и највиша инциденција (инц.0,63/100000), забележени су 2005. године.

Бруцелоза (*Brucellosis*)

У 2006. години, у Р. Србији регистровано је 11 случајева обољења од бруцелозе са инциденцијом од 0,15/100.000, што представља пад броја оболелих за трећину у односу на претходну годину. У централној Србији регистровано је 8 случајева бруцелозе (инц.0,15/100.000), а у Војводини само три са инциденцијом од 0,15/100.000.

Токсоплазмоза (*Toxoplasmosis*)

У односу на претходну, у 2006. години дошло је до пораста броја пријављених случајева токсоплазмозе за 23,2%.

Пријављено је укупно 69 случајева (инц.0,92/100.000), од тога у централној Србији 49 (инц.0,89/100.000), а у Војводини 20 (инц.0,99/100.000).

Орнитоза-пситакоза (*Ornithosis- psittacosis*)

У 2006. години, само су у Војводини регистрована два случаја орнитоза-пситакозе, са инциденцијом од 0,10/100.000 за Војводину и инциденцијом на нивоу Републике Србије од 0,03/100.000.

Q грозница (*Q febris*)

У 2006. години у Р. Србији од Q грознице оболело је 46 особа (инц.0,62/100.000), што је вишеструко повећање у односу на претходну годину (табела 4). Q грозница се јављала и у епидемијском облику, пријављене су четири епидемије са 20 оболелих у Војводини.

Табела 4. Број оболелих и инциденција од Q грознице у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Q febris</i>	оболели	8	16	12	3	46
	Инц/100.000	0,11	0,21	0,16	0,04	0,62

Хеморагијска грозница са бубрежним синдромом (*Febris haemorrhagica cum syndroma renali*)

У 2006. години пријављено је 42 оболелих (инц.0,70/100.000). У централној Србији регистровано је 38 (инц. 0,70/100.000), а у Војводини четири (инц. 0,20/100.000) случаја обољења.

У периоду од 2002. до 2006. године, највећи број оболелих од хеморагијске грознице са бубрежним синдромом (71), као и највиша инциденција 0,95/100.000 забележени су 2002. године (табела 5).

Према узрасној дистрибуцији највећи број оболелих је у узрасту од 20-29 година (21), са доминацијом мушког пола (39:3).

Сви оболели су лабораторијски потврђени у Институту за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак,” као хеморагијске грознице са бубрежним синдромом.

Табела 5. Број оболелих и инциденција од хеморагијске грознице са бубрежним синдромом у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Febris haemorrhagica cum syndroma renali</i>	оболели	71	8	19	8	42
	Инц/100.000	0,95	0,11	0,25	0,11	0,56

Туларемија (*Tularemia*)

У 2006. години регистровано је 36 оболелих од туларемије и бележи се пад броја оболелих за 35,7% у односу на претходну годину. Сви оболели су са подручја централне Србије. Највише оболелих регистровано је у јануару месецу (16 оболелих).

У периоду од 2002. до 2006. године, највећи број оболелих (59) и највиша инциденција (инц.0,79/100.000) регистровани су 2003. године. Најмањи број оболелих (17) и најнижа инциденција (инц.0,23/100.000) забележени су 2002. године (табела 1).

Листериоза (*Listeriosis*)

У 2006. години пријављен је један случај листериозе (инц.0,01/100.000) са подручја Војводине.

ВЕКТОРСКЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

У 2006. години, на подручју Републике Србије, пријављено је укупно 518 случајева болести из ове групе, са инциденцијом 6,96/100.000. Пораст броја пријављених случајева, у односу на претходну годину износи 18,8%.

Табела 1. Број оболелих и инциденција векторских болести у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Malaria</i>	оболели	6	14	8	11	4
	Инц/100.000	0,08	0,18	0,10	0,15	0,05
<i>Morbus Lyme</i>	оболели	783	829	666	421	510
	Инц/100.000	10,44	11,05	8,88	5,61	6,85
<i>Leishmaniasis</i>	оболели	1	3	4	4	3
	Инц/100.000	0,01	0,04	0,05	0,05	0,04
<i>Encephalitis viralis ixodibus</i>	оболели	-	-	-	-	1
	Инц/100.000	-	-	-	-	0,01
УКУПНО	оболели	790	846	679	436	518
	Инц/100.000	10,54	11,28	9,06	5,81	6,96

Маларија (*Malaria*)

У 2006. години регистрована су четири случаја импортоване маларије (*Malaria tropica* три и *Malaria quartana* један) инциденција 0,05/100.000. У поређењу са 2005. годином, када је пријављено 11 оболелих, број регистрованих случајева маларије је мањи за 63,6 %.

Сви случајеви регистровани су на подручју централне Србије (инц. 0,15/100.000) и оболели су мушког пола. Према узрасној дистрибуцији по један оболео: узраста 20-29 година, 30-39 година, 40-49 година и 60 и више.

Оболела лица су извесно време боравила на раду, у трајању од једног или више месеци, у земљама са ендемском маларијом (Уганда, Нигерија, Етиопија, Гвинеја) и нередовно, или уопште нису користили хемиопрофилактику против маларије.

Лајмска болест (*Morbus Lyme*)

Лајмска болест и у 2006. години представља водећу болест у групи векторских болести, са учешћем у структури од 98,5 %. У овој години пријављено је укупно 510 случајева лајмске болести (инц. 6,85/100.000), што је за 23,8% више регистрованих него у претходној години. У централној Србији пријављено је 330 оболелих (инц. 6,08/100.000) и 180 оболелих (инц. 8,94/100.000) у Војводини.

Лајмска болест се региструје током целе године, са највећом учесталошћу у јулу месецу, када је оболело 111 лица, односно петина од свих пријављених.

Лајшманијаза (*Leishmaniasis*)

Регистровање лајшманијазе на подручју Србије, у форми појединачних случајева наставља се и у 2006. години, када су пријављена три случаја (инц. 0,04/100.000). Двоје оболелих је из централне Србије, а један из Војводине.

ПАРАЗИТАРНЕ БОЛЕСТИ

Од паразитарних болести обавезном пријављивању од 2005. године подлеже само шуга.

Шуга (*Scabies*)

У 2006. години пријављено је 4555 случајева шуге (инц. 61,22/100.000), што је за 27,7% више пријављених него у 2005. години (табела 1). У централној Србији пријављено је 2792 случајева (инц.51,44/100.000), а у Војводини 1763 (инц. 87,58/100.000).

Табела 1. Број оболелих и инциденција шуге у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Scabies</i>	оболели	5817	4791	4351	3567	4555
	Инци/100.000	77,58	63,90	58,03	47,57	61,22

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ КОЈЕ СЕ ПРЕНОСЕ ПОЛНИМ ПУТЕМ

Заразне болести које се преносе полним путем, искључујући вирусне хепатитисе, са 3118 оболелих учествују са 1,61% међу свим регистрованим заразним болестима у Републици Србији током 2006. године.

Основна обележја у групи заразних болести које се преносе полним путем у периоду 2002-2006. година су смањење броја оболелих од сифилиса и ХИВ болести (*AIDS*, сида) и вишеструки пораст броја пријављених случајева гениталне хламидијалне инфекције, док се оболевање од гонореје региструје са мањим или већим осцилацијама. Пријављени случајеви не приказују реално стање, како због непознатог степена подрегистрације тако и због практично потпуно изосталог пријављивања из приватног здравственог сектора (табела 1).

Табела 1. Број оболелих и инциденција заразних болести које се преносе полним путем у Р. Србији, у периоду 2002 - 2006. година

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Syphilis</i>	Обол.	78	77	66	68	57
	Инц/100.000	0,98	1,03	0,88	0,91	0,76
<i>Gonorrhoea</i>	Обол.	153	112	116	141	68
	Инц/100.000	2,04	1,49	1,55	1,88	0,91
<i>Morbus HIV(AIDS, сида)</i>	Обол.	79	60	57	53	51
	Инц/100.000	1,05	0,80	0,76	0,71	0,68
<i>Infectiones sexuales chlamydiales</i>	Обол.	757	1163	1619	1491	2942
	Инц/100.000	10,10	15,51	21,59	19,89	39,24
<i>Infectio herpes viralis anogenitalis</i>	Обол.	20	63	71	НП*	НП*
	Инц/100.000	0,27	0,84	0,95		
УКУПНО	Обол.	1104	1472	1928	1753	3118
	Инц/100.000	14,72	19,63	25,71	23,38	41,58

* Не пријављује се од 2005. године

Најнижа узрасно-специфична инциденција регистрована је у узрасту 0-14 и 60 и више година, а највиша у узрасту 20-59 године (табела 2).

Табела 2. Узрасно-специфична инциденција појединих болести које се преносе полним путем у Р. Србији у 2006. години

Узрасне групе	<i>Syphilis</i>		<i>Gonorrhoea</i>		<i>Morbus HIV</i>	
	Обол.	Инц.	Обол.	Инц.	Обол.	Инц.
0 - 4	0	0	0	0	1	0,29
5 - 9	0	0	0	0	0	0
10 - 14	0	0	0	0	0	0
15 - 19	0	0	5	1,01	0	0
20 - 29	8	0,79	40	3,93	4	0,39
30 - 39	7	0,73	12	1,25	18	1,87
40 - 49	11	0,95	8	0,69	16	1,39
50 - 59	20	2,08	3	0,31	11	1,15
>60	11	0,65	0	0	1	0,06

Сифилис (*Syphilis*)

Број оболелих од сифилиса у 2006. години, са пријављених 57 случајева и инциденцијом 0,76 на 100.000 становника, за 16,18% је мањи у односу на 2005. годину, односно најмањи у посматраном петогодишњем периоду (табела 1).

У Војводини је регистрована двоструко виша инциденција (1,18/100.000) у односу на централну Србију (0,60/100.000).

Дистрибуција оболелих у односу на пол показује скоро троструко већу заступљеност мушког пола у односу на женски (41:16).

У 2006. години највиша узрасно-специфична инциденција регистрована је у узрасту 50-59 година (2,08/100.000), а следи узраст 40-49 година (0,95/100.000) (табела 2).

Није регистрован ниједан случај конгениталног сифилиса.

Гонореја (*Gonorrhoea*)

Гонореја је по учесталости на другом месту у овој групи заразних болести, са 68 случајева (инциденција 0,91/100.000), при чему се региструје пад за 51,77% у односу на претходну годину, односно најмањи број пријављених оболелих у посматраном петогодишњем периоду (табела 1).

Према територијалној дистрибуцији већи број оболелих је пријављен у централној Србији (49 случајева) у односу на Војводину (19 случајева), али су регистроване стопе инциденције практично исте (0,90 и 0,94/100.000).

Дистрибуција оболелих у односу на пол указује да је мушки пол више него троструко чешће заступљен у односу на женски (53:15), што је уобичајено с обзиром на чињеницу да ова полна инфекција код жена најчешће протиче асимптоматски.

Специфична стопа новооболелих од гонореје према узрасту је уобичајено највиша у групи 20- 29 година живота (3,93/100.000), а следи узраст 30-39 година (1,25/100.000) и 15 - 19 година (1,01/100.000) (табела 2).

ХИВ болест (*Morbus HIV, AIDS*, сида)

Према ревидираним подацима централног регистра оболелих и умрлих од ХИВ болести на територији Републике Србије, од почетка епидемије, 1985. године, закључно са 2006. годином укупно је регистровано 1352 случаја клинички манифестне ХИВ болести (64% свих ХИВ позитивних особа), са кумулативном инциденцијом 18,03 на 100.000 становника. Такође, у истом периоду умрло је 905 особа од *Morbus HIV* (67% свих оболелих).

У 2006. години регистрован је 51 нови случај обољења са инциденцијом 0,68 на 100.000 становника, док је 24 особе умрло (морталитет 0,32/100.000, а однос умрлих и оболелих 47,1%) (табела 3). Инциденција у 2006. години је најнижа у посматраном петогодишњем периоду (табела 1), док је морталитет практично исти као и претходне четири године, што је највероватније резултат примене високо-активне антиретровирусне терапије (*HAART*).

У региону централне Европе, коме припада и наша земља, виша инциденција *AIDS*-а у периоду 2002-2005. година регистрована је само у Румунији, док је инциденција нижа или једнака један новооболели на милион становника регистрована у Чешкој, Словачкој и Турској (*HIV/AIDS Surveillance in Europe, End-year Report 2005, No.73, EuroHIV, 2006*).

Табела 3. Оболели и умрли од ХИВ болести у Р. Србији, у периоду 1985 - 2006. година

Година оболевања/ умирања	Централна Србија		Војводина		Р. Србија	
	Обол.	Умрло	Обол.	Умрло	Обол.	Умрло
1985.	3	2	0	0	3	2
1986.	5	2	0	0	5	2
1987.	10	9	2	1	12	10
1988.	24	13	6	1	30	14
1989.	32	19	3	4	35	23
1990.	51	32	3	5	54	37
1991.	61	31	2	0	63	31
1992.	77	74	4	5	81	79
1993.	66	67	7	4	73	71
1994.	82	56	6	7	88	63
1995.	98	73	8	8	106	81
1996.	87	82	12	6	99	88
1997.	74	58	6	6	80	64
1998.	97	57	8	4	105	61
1999.	51	46	9	6	60	52
2000.	72	35	6	7	78	42
2001.	70	51	9	5	79	56
2002.	69	22	9	4	78	26
2003.	53	26	8	1	61	27
2004.	49	22	8	5	57	27
2005.	46	19	8	6	54	25
2006.	47	21	4	3	51	24
УКУПНО	1224	817	128	88	1352	905

Према територијалној дистрибуцији у 2006. години болест ХИВ доминира у централној Србији са 47 случајева (92,2%) и преко четири пута вишом инциденцијом (0,86/100.000) у односу на Војводину (0,20/100.000), при чему се тај однос практично одржава током читавог периода епидемије (табела 3). Највеће груписање оболелих је на територији града Београда, 32 случаја (62,7% свих оболелих у 2006. години) што је слично као и у претходним годинама. Највиша инциденција регистрована је на територији града Београда (2,03/100.000), а следе Борски округ (1,36/100.000), Браничевски (1/100.000) и Пчињски округ (0,88/100.000), док је у Војводини највиша стопа регистрована у Јужнобачком округу (0,51/100.000).

Табела 4. Кумулативни број оболелих и умрлих од ХИВ болести према полу и узрасту у Р.Србији, у периоду 1985-2006. година

Узраст	Мушко		Женско		Свега	
	Обол.	Ум.	Обол.	Ум.	Обол.	Ум.
0 - 14	20	11	13	10	33	21
15 - 19	16	12	4	1	20	13
20 - 24	27	17	9	4	36	21
25 - 29	101	75	52	38	153	113
30 - 39	431	302	186	111	617	413
40 - 49	254	168	63	40	317	208
50 - 59	102	61	15	7	117	68
60 +	47	39	12	9	59	48
УКУПНО	998	685	354	220	1352	905

Кумулативна дистрибуција оболелих према полу показује да је мушки пол скоро троструко више заступљен у односу на женски ($998:354 = 2,8:1$), при чему је у 2006. години однос полова $3,3 \text{ М} : 1 \text{ Ж}$. Практично исти однос полова се региструје и међу умрлима од ХИВ болести (кумулативно $685:220 = 3,1:1$, односно у 2006. години $3,8:1$) (табеле 4, 5 и 6).

Највиша узрасно-специфична инциденција ХИВ болести у 2006. години у Р. Србији регистрована је у узрасту 30 - 39 година ($1,87/100.000$), а следи узраст 40 - 49 година ($1,39/100.000$) (табела 2).

Табела 5. Оболели од *Morbus HIV* по полу, узрасту и години оболевања у Р. Србији, у периоду 2002 - 2006. година

Узраст/пол	2002.		2003.		2004.		2005.		2006.	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
0 - 14	2	0	1	0	0	1	0	0	1	0
15 - 19	0	2	0	0	1	0	1	1	0	0
20 - 24	1	0	1	0	0	0	1	0	2	0
25 - 29	6	0	1	1	4	0	4	1	2	0
30 - 39	24	13	17	6	18	5	13	2	12	6
40 - 49	12	6	13	3	18	2	16	3	12	4
50 - 59	8	1	8	3	4	1	7	0	9	2
60 +	3	0	5	2	1	2	4	1	1	0
УКУПНО	56	22	46	15	46	11	46	8	39	12

Табела 6. Умрли од *Morbus HIV* по полу, узрасту и години умирања у Р. Србији, у периоду 2002. - 2006. година

Узраст/пол	2002.		2003.		2004.		2005.		2006.	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
0 - 14	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15 - 19	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
20 - 24	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25 - 29	1	0	3	0	3	0	0	1	0	0
30 - 39	7	3	3	3	11	1	7	1	9	4
40 - 49	3	4	8	0	5	3	10	0	8	1
50 - 59	3	0	5	1	2	0	2	0	1	0
60 +	2	0	3	1	0	2	2	1	1	0
УКУПНО	19	7	22	5	21	6	22	3	19	5

Од 24 умрле особе током 2006. године три су са територије Војводине, а 16 (67%) из Београда. Регистровано је 19 мушкараца (однос полова $3,8:1$), а највећи број умрлих је регистрован у узрасту 30-49 година (22 особе тј. 92%). Такође, највећи број умрлих је регистрован међу особама које су ХИВ стекле незаштићеним сексуалним контактом (13 особа односно 54%), а 7 (29%) умрлих особа је регистровано у популацији интравенских корисника дроге.

Међу новооболелима од ХИВ болести током 2006. године регистровано је 14 смртних исхода (58%), док је 10 умрлих оболело ранијих година (од 1995. до 2005. године).

Кумулативно посматрано, водећи начин трансмисије ХИВ инфекције међу оболелим особама је употреба заједничког прибора код интравенских корисника дрога (582 оболела тј. 43,04%), који са оболелима од хемофилије и примаоцима крви и крвних деривата чине више од половине (51,5%) оболелих код којих је инфекција пренета путем

крви или крвних деривата. Другу велику групу, према пријављеном начину трансмисије, чине оболели који су инфицирани сексуалним односом без заштите, са учешћем од 35,95%. Вертикална трансмисија, тј. пренос ХИВ инфекције са мајке на дете, изузетно је ретка међу оболелима (1,48%). За значајан број оболелих није могао бити утврђен или није пријављен начин преноса ХИВ-а (149 случајева тј. 11%) (табела 7).

Међу умрлима скоро половина је интравенских корисника дрога, док је трећина свих умрлих ХИВ стекла сексуалним контактом, а сваки десети умрли је хемофиличар или примаоца крви или крвних деривата (табела 7).

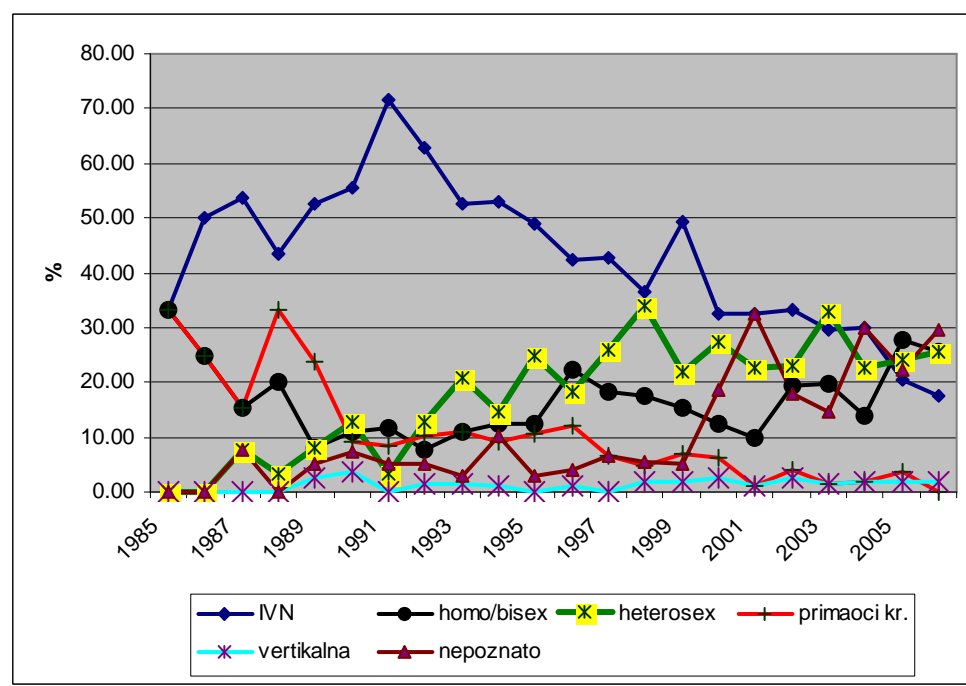
Изузев Пољске и Србије и Црне Горе, у осталим земљама у региону централне Европе само је незнатан број оболелих од *Morbus HIV-a* регистрован међу интравенским корисницима дрога. Хомо/бисексуални контакт је доминантан начин трансмисије у Чешкој, Мађарској, Словачкој, и Словенији, док хетеросексуални контакт доминира у Бугарској, Хрватској, Македонији, Турској, Босни и Херцеговини, као и у Румунији, где је на почетку епидемије доминирала интрахоспитална ХИВ инфекција међу децом, стечена вероватно око 1990. године (*HIV/AIDS Surveillance in Europe, End-year Report 2005, No.73, EuroHIV, 2006*).

Табела 7. Кумулативни број оболелих и умрлих од *Morbus HIV* према начину трансмисије у Р. Србији, у периоду 1985 - 2006. година

Трансмисивне групе	Број оболелих	% оболелих	Број умрлих	% умрлих
Интравенски корисници дрога	582	43,04	452	49,94
Хемофиличари и примаоци крви и деривата	115	8,51	89	9,83
Хомо/бисексуалци (МСМ)	206	15,24	125	13,81
Хетеросексуалци и секс.партнери ХИВ +	280	20,71	158	17,46
Са мајке на дете (вертикална трансмисија)	20	1,48	12	1,33
Непознато	149	11,02	69	7,63
УКУПНО	1352	100,00	905	100,00

На графикону 1 се уочава тренд опадања учешћа оболелих међу интравенским корисницима дрога, хемофиличарима и примаоцима крви и крвних деривата, а са друге стране пораст оболелих међу хетеросексуалцима и хомо/бисексуалцима са ризичним понашањем, нарочито изражен од 1992. године (од 40 до 50% свих регистрованих случајева на годишњем нивоу у последњих десетак година). Пораст оболелих лица са непознатим начином трансмисије указује на слабост надзорног система, али и на висок степен стигматизације појединих начина понашања у нашој средини.

Графикон 1. Дистрибуција оболелих од *Morbus HIV* према начину трансмисије и години дијагностиковања у Р. Србији, у периоду 1985 -2006.година

Од почетка епидемије до краја 2006. године најчешћа клиничка манифестација ХИВ болести су биле разне опортунистичке инфекције изазване бактеријским, вирусним, паразитским или гљивичним узрочницима (948 оболелих тј. 70,1%), а следе кахектични синдром (214 оболелих тј. 15,8%), ХИВ енцефалопатија (114 оболелих тј. 8,4%), лимфоми (54 случаја тј. 4%), Капошијев сарком (20 случајева тј. 1,5%) итд. Најчешћа опортунистичка инфекција била је плућна или ванплућна туберкулоза (248 оболелих), затим пнеумонија узрокована *Pneumocystis carinii* (220 оболелих), кандидијаза једњака (148 оболелих), токсоплазмоза мозга (61 случај) и прогресивна мултифокална леукоенцефалопатија (51 случај).

И у 2006. години, као и у ранијем периоду, ХИВ болест се најчешће манифестовала опортунистичким инфекцијама уз значајно учешће инфекција узрокованих бацилом туберкулозе (33,3%), пнеумоније узроковане *Pneumocystis carinii* (13,7%), кандидијазе једњака (11,8%) и менингоенцефалитиса (7,8%). Кахектични синдром је као једина дијагноза индикативна за обољење регистрован код само једне особе, а као придружена дијагноза у додатних 7 односно 13,7% оболелих особа, док се лимфоми дијагностикују у значајно мањем проценту у односу на 2004. годину (5,9% према 15,8%) (табела 8).

На високо-активној антиретровирусној терапији (HAART) пре стадијума оболевања била је само једна особа, односно 2% свих оболелих у 2006. години.

Табела 8. Оболели од *Morbus HIV-a* према клиничким манифестацијама у Р.Србији у периоду 2003 - 2006. година

Клинички индикатори <i>Morbus HIV</i>	2003.		2004.		2005.		2006.	
	Број обол.	Учешће %	Број обол.	Учешће %	Број обол.	Учешће %	Број обол.	Учешће %
А) Опортунистичке инфекције								
<i>TB pulmonalis</i>	5	8,2	6	10,5	7	13,0	7	13,7
<i>TB extrapulmonalis</i>	5	8,2	2	3,5	9	16,7	10	19,6
<i>Candidiasis oesophagii (CE)</i>	10	16,4	12	21	3	5,5	6	11,8
<i>Bolest uzrokovana citomegalovirusom (CMV)</i>	2	3,3	0	0	3	5,5	0	0
<i>Pneumocystis carinii pneumonia (PCP)</i>	12	19,7	8	14	6	11,1	7	13,7
<i>Toxoplasmosis cerebri</i>	0	0	3	5,3	0	0	1	2,0
<i>Leucoencephalopathia multifocale progressiva(PML)</i>	2	3,3	1	1,8	3	5,5	3	5,9
<i>Meningoencephalitis</i>	0	0	2	3,5	4	7,4	4	7,8
Б) Болести специфичне за Morbus HIV								
<i>Ca cervicis</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Encephalopathia HIV</i>	7	11,4	4	7	2	3,7	2	3,9
<i>Sarcoma Kaposii</i>	2	3,3	1	1,8	1	2,0	2	3,9
<i>Pneumonia interstitialis lymphoides (LIP)</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Kahektični sindrom</i>	6	9,8	7	12,3	11	20,4	1	2,0
<i>Lymphoma</i>	5	8,2	9	15,8	2	3,7	3	5,9
В) Друга обољења	5	8,2	2	3,5	3	5,5	5	9,8
УКУПНО	61	100,0	57	100,0	54	100,0	51	100,0

ХИВ инфекција

Кумулативно до краја 2006. године у Р. Србији регистровано је 2103 особе инфициране ХИВ-ом, од којих је 1352 особе оболело од сиде (табела 9). На основу достављених индивидуалних пријава у 2006. години укупно је новорегистровано 85 носилаца анти-ХИВ антитела (стопа новодијагностиковане ХИВ инфекције је 1,13/100.000), од чега је 35 особа (41%) свој ХИВ статус сазнало тек у терминалном стадијуму инфекције, односно у тренутку клинички манифестне ХИВ болести, а с друге стране регистровано је 29 (34%) асимтоматских носилаца анти- ХИВ антитела, док је 17 особа имало неке симптоме и знаке који нису индикативни за *AIDS*.

Према доступним подацима 61 особа инфицирана ХИВ-ом је умрла од болести и стања која нису карактеристична за *AIDS*, тако да је крајем 2006. године у Р. Србији 1137 особа живело са ХИВ-ом, односно званично регистрована преваленција ХИВ инфекције закључно са 2006. годином износила је 13,8 на 100.000 становника тј. 0,01%. Ако би се преваленција рачунала на популацију узраста 15-49 година, по светским критеријумима, онда би регистрована преваленција крајем 2006. године била 0,03%.

Табела 9. Новорегистроване ХИВ позитивне особе по полу и години дијагностиковања у Р. Србији, у периоду 1984 – 2006. година

Година	Мушко	Женско	Укупно	Однос М : Ж
1984	10	0	10	10:0
1985	50	5	55	10:0
1986	34	7	41	4,9:1
1987	203	57	260	3,6:1
1988	79	23	102	3,4:1
1989	41	11	52	3,7:1
1990	54	27	81	2:1
1991	50	31	81	1,6:1
1992	51	32	83	1,6:1
1993	60	39	99	1,6:1
1994	65	31	96	2,1:1
1995	72	29	101	2,5:1
1996	73	31	104	2,4:1
1997	65	34	99	1,9:1
1998	80	24	104	3,3:1
1999	51	32	83	1,6:1
2000	53	17	70	3,1:1
2001	75	22	97	3,4:1
2002	77	26	103	3:1
2003	68	23	91	3:1
2004	83	20	103	4,2:1
2005	88*	15*	103	5,9:1
2006	70	15	85	4,7:1
УКУПНО	1552	551	2103	2,8:1

* 2 особе новодијагностиковане као ХИВ позитивне 2005. године пријављене су 2006. године

Током 2006. године највећи број новодијагностикованих ХИВ инфекција пријављен је са територије града Београда (38 особа или 44,7%), 18 (21,2%) из Војводине и 29 из осталих округа централне Србије. Кумулативно од почетка епидемије до краја 2006. године у Војводини је регистровано 225 ХИВ позитивних особа (10,7%).

Кумулативно посматрано однос мушког пола према женском међу свим званично регистрованим ХИВ позитивним особама у Р. Србији је 2,8:1, при чему је однос полова међу новодијагностикованим ХИВ позитивним особама у 2006. години 4,7:1, што указује да се последњих неколико година региструје тренд пораста новорегистрованих мушкарца инфицираних ХИВ-ом у односу на жене (табела 9).

Највиша узрасно-специфична стопа међу новодијагностикованим ХИВ позитивним особама у 2006. години регистрована је у узрасту 20-29 година (30 особа тј. 2,95/100.000), следи узраст 30-39 година (26 особа тј. 2,70/100.000), па узрасна група 40-49 година (18 особа тј. 1,56/100.000). У узрасту до 19 година није новорегистрована ниједна особа инфицирана ХИВ-ом, док је пријављено 9 особа узраста 50-59 година (0,94/100.000) и 2 особе узраста 60 и више година.

Према начину трансмисије у 2006. години највећи број новодијагностикованих ХИВ позитивних особа су хомо/бисексуални мушкарци (44 случаја тј. 51,8%) и хетеросексуалци оба пола (23 случаја тј. 27,1%), што је свакако тренд последњих десетак година (графикон 2). У групи интравенских корисника дрога и даље се региструје тренд

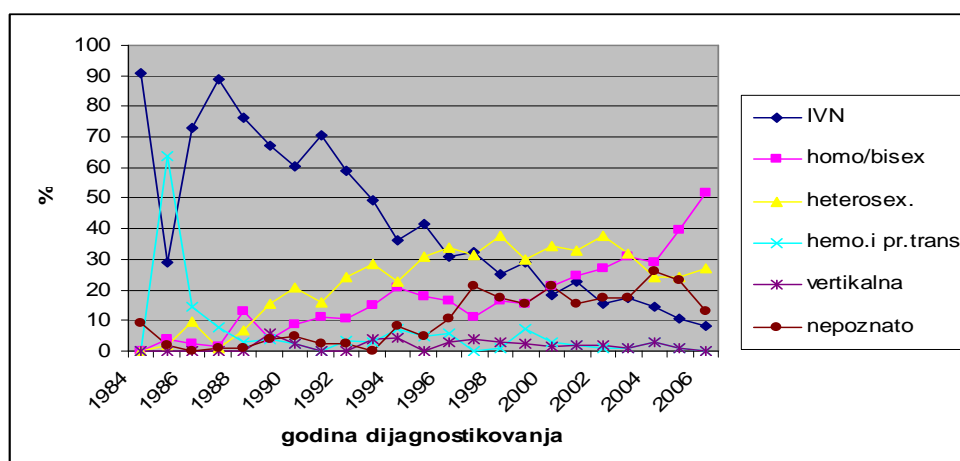
пада у посматраном петогодишњем периоду (7 случајева односно 8,2% у односу на 15,5% 2002. године) (табела 10).

Удео новорегистрованих ХИВ позитивних особа код којих је начин преноса ХИВ-а остао непознат знатно је редукован у односу на претходне две године (11 случајева или 12,9%) (табела 10).

Табела 10. Новодијагностиковане ХИВ позитивне особе по начину трансмисије у Р. Србији, у периоду 2002 -2006. година

Трансмисивне групе	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Интравенски наркомани	16	16	15	11	7
Хомо/бисексуалци	27	28	30	41	44
Хетеросексуалци	39	29	25	25	23
Примаоци крви и деривата/хемофиличари	1	1	3	1	0
Са мајке на дете	2	1	3	1	0
Непознато	18	16	27	24	11
УКУПНО	103	91	103	103	85

Графикон 2. Новодијагностиковане ХИВ позитивне особе по начину трансмисије у Р. Србији, у периоду 1984 - 2006. година

Код 7 новооткривених ХИВ позитивних особа, углавном интравенских корисника дроге, лабораторијски је дијагностикована и пријављена коинфекција вирусом хепатитиса Ц. Носилаштво *HbsAg* регистровано је код 4 новодијагностиковане ХИВ позитивне особе у 2006. години, које су ХИВ инфекцију стекле незаштићеним сексуалним контактом.

Полне инфекције изазване хламидијама (*Infectiones sexuales chlamydiales*)

У 2006. години пријављено је 2942 случаја гениталне хламидијазе у Р. Србији, са инциденцијом 39,24/100.000, што представља двоструки пораст у односу на претходну годину, односно четвороструки пораст у односу на 2002. годину (табела 1). Овај пораст је вероватно условљен и чињеницом да се од 2006. године ова болест пријављује збирно, а не појединачно.

На територији Војводине је регистровано 1429 случајева гениталне хламидијазе (стопа инциденције 70,33/100.000), док је у централној Србији пријављено 1513 случајева (стопа инциденције 27,68/100.000).

У 2006. години највиша узрасно-специфична инциденција регистрована је у узрасту 20-24 године (178,76/100.000), а следи узраст 25-59 година (51,49/100.000), док је у узрасту 15-19 година регистрована знатно нижа инциденција (25,62/100.000).

ВИРУСНИ ХЕПАТИТИСИ

У 2006. години су регистрована 1052 случаја вирусних хепатитиса што представља значајан пад броја пријављених случајева вирусних хепатитиса у односу на претходну годину, премда се континуиран тренд опадања у периоду 2002-2006. година уочава само код акутног вирусног хепатитиса Б (табела 1).

Табела 1. Број оболелих и инциденција вирусних хепатитиса у Р. Србији у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Hepatitis acuta B</i>	Об.	363	368	322	323	252
	Инци/100.000	4,89	4,90	4,29	4,31	3,36
<i>Hepatitis acuta C</i>	Об.	139	142	143	202	169
	Инци/100.000	1,85	1,89	1,91	2,69	2,25
<i>Hepatitis acuta D</i>	Об.	46	45	22	11	0
	Инци/100.000	0,61	0,60	0,29	0,15	0
<i>Hepatitis acuta E</i>	Об.	1	1	1	5	0
	Инци/100.000	0,01	0,01	0,01	0,07	0
<i>Hepatitis viralis chronica B</i>	Об.	123	100	188	232	187
	Инци/100.000	1,64	1,33	2,51	3,09	2,49
<i>Hepatitis viralis chronica C</i>	Об.	132	379	326	508	444
	Инци/100.000	1,76	5,05	4,35	6,78	5,92
<i>Hepatitis viralis chronica non determinata</i>	Об.	2	3	18	24	0
	Инци/100.000	0,03	0,04	0,24	0,32	0
УКУПНО	Об.	806	1038	1020	1305	1052
	Инци/100.000	10,75	13,84	13,60	17,40	14,03

У 2006. години смртни исход је регистрован код оболелих од акутног и хроничног вирусног хепатитиса Б (четири случаја) и акутног и хроничног хепатитиса Ц (четири случаја). Морталитет током 2006. године двоструко је нижи у односу на 2005. годину (0,11 према 0,23/100.000), када је регистровано највише умрлих особа у посматраном периоду (табела 2).

Леталитет код акутног хепатитиса Б у 2006. години је износио 0,5%, а код акутног хепатитиса Ц 0,6%.

Табела 2. Број умрлих и морталитет вирусних хепатитиса у Р. Србији у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Hepatitis acuta B</i>	Ум.	8	9	4	2	1
	Мт/100.000	0,11	0,12	0,05	0,03	0,01
<i>Hepatitis acuta C</i>	Ум.	-	-	1	1	1
	Мт/100.000	-	-	0,01	0,01	0,01
<i>Hepatitis viralis chronica B</i>	Ум.	-	1	-	1	3
	Мт/100.000	-	0,01	-	0,01	0,04
<i>Hepatitis viralis chronica C</i>	Ум.	2	1	2	11	3
	Мт/100.000	0,03	0,01	0,03	0,15	0,04
<i>Hepatitis viralis chronica non determinata</i>	Ум.	-	-	-	2	-
	Мт/100.000	-	-	-	0,03	-
УКУПНО	Ум.	10	11	7	17	8
	Мт/100.000	0,13	0,15	0,09	0,23	0,11

Најнижа узрасно-специфична инциденција је регистрована у млађим узрасним групама, 0-4 и 5-14 година, а највиша у узрасним групама 20-29 и 30-39 година, изузев код хроничног вирусног хепатитиса Б где је у 2006. години највиша узрасно-специфична стопа забележена у узрасту 50-59 година, а следи узрасна група 40 - 49 година (табела 3).

Табела 3. Узрасно-специфична инциденција одређених вирусних хепатитиса у Р. Србији у 2006. години

Узрасне групе	<i>Hepatitis virosa acuta B</i>		<i>Hepatitis virosa chr. B</i>		<i>Hepatitis virosa acuta C</i>		<i>Hepatitis virosa chr. C</i>	
	Об.	Инц.	Об.	Инц.	Об.	Инц.	Об.	Инц.
0 - 4	2	0,58	2	0,58	1	0,29	0	0
5 - 14	5	0,60	7	0,84	3	0,36	4	0,48
15 - 19	21	4,24	7	1,41	7	1,41	16	3,23
20 - 29	65	6,39	26	2,56	86	8,46	121	11,90
30 - 39	48	4,99	29	3,01	26	2,70	95	9,87
40 - 49	38	3,29	43	3,73	13	1,13	54	4,68
50 - 59	40	4,16	44	4,58	16	1,67	72	7,50
>60	33	1,96	34	2,02	17	1,01	82	4,87

Вирусни хепатитис Б (*Hepatitis viralis B*)

У 2006. години пријављено је 252 случаја акутног хепатитиса Б, што представља пад за скоро 22% у односу на претходну годину, односно најмањи број оболелих у посматраном петогодишњем периоду (табела 1). Нешто виша инциденција је регистрована у централној Србији (3,44/100.000) у односу на Војводину (3,14/100.000). Однос мушког пола према женском је износио 1,8:1 (162 М : 90 Ж).

Највиша узрасно-специфична инциденција регистрована је у узрасту 20-29 година (6,39/100.000) и 30-39 година (4,99/100.000), а најнижа у узрасту 0-4 године (0,58/100.000) и 5-14 година (0,60/100.000). Забрињава чињеница да је висока стопа регистрована у узрасту адолесценције, 15-19 година, (4,24/100.000) (табела 3).

Сваке године се региструју умрли од акутног хепатитиса Б, при чему је у 2006. години регистрован само један смртни исход код особе женског пола узраста 50-59 година у централној Србији, односно најмање умрлих у посматраном петогодишњем периоду (табела 2).

У 2006. години регистрован је пад за 19,4% случајева хроничног вирусног хепатитиса Б (187) у односу на 2005. годину (232). Виша инциденција регистрована је у Војводини (3,25/100.000) него у централној Србији (2,21/100.000). Однос мушког пола према женском је износио 3:1 (140 М: 47 Ж). Највиша узрасно-специфична инциденција регистрована је у узрасту 50-59 година (4,58/100.000), а следи узраст 40-49 година (3,73/100.000) (табела 3).

Смртни исходи су регистровани код три особе мушког пола, узраста 60 и више година.

У односу на начин трансмисије чак 81,55% свих пријављених случајева хепатитиса Б нема утврђен начин трансмисије. Пријављено је занемарљиво мало учешће трансмисије ове инфекције путем размене прибора за инјектирање код интравенских корисника дроге (1,59%), док је сексуални однос са *HbsAg* позитивним партнером пријављен код само 4,1%

оболелих особа. Такође, нека медицинска интервенција као претпостављени начин преноса узročника регистрована је код 50 оболелих (табела 4).

Табела 4. Случајеви вирусног хепатитиса Б према начину трансмисије у Р. Србији у 2006. години

Трансмисивна група	Број оболелих	Учешће %
Интравенски наркомани	7	1,59
Сексуални партнери HBsAg+ особе	18	4,10
Медицинска интервенција	50	11,39
Акцидент	6	1,37
Остало/непознато	358	81,55
УКУПНО	439	100,0

Носилаштво *HBsAg* континуирано је пријављивано са територије централне Србије и Војводине и у 2006. години, при чему се уочава пораст за 18,5% у односу на 2005. годину (табела 5). Двоструко виша стопа носилаштва *HbsAg* је регистрована у Војводини (6,99 на 100.000 становника) него у централној Србији (3,38/100.000).

У централној Србији највећи број регистрованих носилаца *HBsAg* у 2006. години припада узрасној групи од 20 до 49 година (100 случајева или 54,1%), док је у узрасту до 19 година пријављено 18 случајева (9,7%).

Табела 5. Носилаштво *HBsAg* и *anti-HCV* антитела у Републици Србији у периоду од 2002. до 2006. године

Носилаштво		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>HBsAg</i>	Број носилаца	253	308	296	276	327
	Инц./100.000	3,37	4,11	3,95	3,68	4,36
<i>Anti-HCVAt</i>	Број носилаца	166	221	233	321	365
	Инц./100.000	2,21	2,94	3,11	4,28	4,87

Вирусни хепатитис Ц (*Hepatitis viralis C*)

У 2006. години регистровано је у Р. Србији 169 случајева акутне форме хепатитиса Ц, што представља пад за 16,34% у односу на претходну годину (табела 1). Према територијалној дистрибуцији шестоструко виша инциденција регистрована је у централној Србији (2,91/100.000) у односу на Војводину (0,49/100.000). Однос мушког пола према женском био је 2,9:1 (126 М : 43 Ж).

Највиша узрасно-специфична инциденција у Р. Србији регистрована је у узрасту 20-29 година (8,46/100.000) и 30-39 година (2,70/100.000) (табела 3).

Регистрован је и један смртни исход код особе мушког пола узраста преко 60 година у централној Србији.

Након изразитог пораста броја пријављених случајева хроничног хепатитиса Ц у 2005. години (508) у односу на 2004. годину (326), у 2006. години је регистрован пад броја случајева за 12,6% у односу на претходну годину (табела 1).

Регистроване инциденције у централној Србији и Војводини су врло сличне (6,09 према 5,46/100.000). Однос мушког пола према женском био је 1,9:1 (290 М : 154 Ж). Изразито висока узрасно-специфична инциденција регистрована је у узрасту 20-29 година (11,90/100.000), а следи узраст 30-39 година (9,87/100.000) (табела 3).

Смртни исход је регистрован код три особе из централне Србије, при чему је једна особа била узраста 30-39 година, а две узраста 60 и више година.

Носилаштво антитела на вирусни хепатитис Ц континуирано се пријављује, при чему се региструје стални пораст пријављених случајева у посматраном петогодишњем периоду. Тако је у 2006. години регистрована стопа носилаштва *anti-HCV* антитела више него двоструко већа у односу на 2002. годину (табела 5). Знатно виша стопа носилаштва регистрована је у Војводини (10,24/100.000) него у централној Србији (2,87/100.000).

У централној Србији највећи број регистрованих носилаца *anti-HCV* антитела у 2006. години припада узрасној групи од 20 до 39 година (50,3%) док је у узрасту до 19 година пријављено 7 случајева (4,5%).

ОСТАЛЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

У 2006. години у овој групи заразних болести су пријављиване само септикемије изазване разним инфективним узрочницима, при чему је регистровано 382 случаја тј. 8% мање него у претходној години. Наиме, од 2005. године се по новом Закону о заштити становништва од заразних болести не пријављују случајеви *Erysipelas* и *Herpes zoster*, тако да је то довело до значајног смањења број оболелих у овој групи болести. Такође, у 2006. години није пријављен ниједан случај гасне гангрене, за разлику од 2004. године када су пријављена два случаја овог обољења (табела 1).

Табела 1. Број оболелих и инциденција осталих заразних болести у Р.Србији у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Erysipelas</i>	Обол.	642	804	755	НП*	НП*
	Инц/100.000	8,56	10,72	10,07	-	-
<i>Septicaemia</i>	Обол.	102	161	453	415	382
	Инц/100.000	1,36	2,15	6,04	5,53	5,09
<i>Gangrena gaseosa</i>	Обол.	-	-	2	-	-
	Инц/100.000	-	-	0,03	-	-
<i>Herpes zoster</i>	Обол.	4432	5430	5750	НП*	НП*
	Инц/100.000	59,11	72,4	76,69	-	-
УКУПНО	Обол.	5176	6395	6960	415	382
	Инц/100.000	69,03	85,29	92,82	5,53	5,09

* не пријављује се од 2005. године

Смртни исход је регистрован код 58 лица оболелих од сепсе, са морталитетом 0,77/100.000 и високим леталитетом 15,2% (табела 2).

Табела 2. Број умрлих и морталитет од осталих заразних болести у Р. Србији у периоду од 2002. до 2006. године

Болест		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Gangrena gaseosa</i>	Ум.	-	-	1	-	-
	Мт/100.000	-	-	0,01	-	-
<i>Septicaemia alia</i>	Ум.	8	5	77	65	58
	Мт/100.000	0,11	0,06	1,03	0,87	0,77
<i>Herpes zoster</i>	Ум.	1	-	2	НП*	НП*
	Мт/100.000	0,01	-	0,03	-	-
УКУПНО	Ум.	9	5	80	65	58
	Мт/100.000	0,12	0,06	1,07	0,87	0,77

*не пријављује се од 2005. године

Од 382 регистрована случаја сепсе у Републици Србији током 2006. године из Војводине је пријављено 289 случајева (75,7%), па је и инциденција у Војводини (14,22/100.000) 8 пута виша у односу на централну Србију (1,70/100.000), што је резултат бољег пријављивања у Војводини. Однос мушког пола према женском износио је 1,6 : 1 (237 М:145 Ж).

Највећа узрасно-специфична инциденција септикемија регистрована је у најмлађој узрасној групи 0-4 године (40,60/100.000), где је пријављено 139 случајева, односно 36,4% свих оболелих у Р. Србији. У узрасту 60 и више година пријављено је 95 случајева (24,9%) са специфичном инциденцијом 5,64/100.000.

Такође, од 58 умрлих особа од сепсе у Р. Србији 36 (62%) је из Војводине, тако да је морталитет у Војводини (1,77/100.000) четвороструко већи у односу на централну Србију (0,40/100.000), али је леталитет већи у централној Србији (23,7%) него у Војводини (12,5%).

У узрасној групи 0-4 године регистрована су четири смртна исхода са узрасно-специфичним морталитетом 1,17/100.000, док је највећи број умрлих (42 особе или 72,4%) узраста 50 и више година (морталитет 1,59/100.000).

ЕПИДЕМИЈЕ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ У 2006. ГОДИНИ

У току 2006. године на територији Републике Србије регистроване су 293 епидемије заразних болести, са 2575 оболелих (табела 1).

Према путу ширења узрочника, као и претходних година, најбројније су биле алиментарне епидемије. Од укупног броја епидемија алиментарним путем настале су 173 (59%) епидемије. Према учесталости следе контактне епидемије (94 или 32,1%), ваздушно-капљичне (13 или 4,4%) и хидричне (2 или 0,7%) епидемије (табела 2 и 3).

Табела 1. Епидемије заразних болести у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Година	Број епидемија	Број оболелих	Број умрлих
2002.	339	4992	1
2003.	365	4722	4
2004.	303	3890	0
2005.	285	4097	2
2006.	293	2575	-

Табела 2. Епидемије заразних болести у Р. Србији у 2006. години, према путевима ширења инфективног агенса

2006.	Пут преношења								УКУПНО	
	Алиментарни		Ваздушно капљични		Хидрични		Контактни			
	бр. епид.	бр. обол.	бр. епид.	бр. обол.	бр. епид.	бр. обол.	бр. епид.	бр. обол.	бр. епид.	бр. обол.
јануар	10	67	0	0	0	0	7	21	17	88
фебруар	9	146	0	0	0	0	6	29	15	175
март	5	36	2	22	0	0	10	53	17	111
април	9	35	4	52	0	0	5	21	18	108
мај	18	196	0	0	0	0	3	10	21	206
јун	11	169	0	0	0	0	4	26	15	195
јул	34	182	1	2	0	0	7	94	42	279
август	30	158	0	0	0	0	4	14	38	208
септембар	15	156	0	0	1	164	9	83	26	410
октобар	17	114	0	0	1	7	10	120	28	244
новембар	8	70	1	2	0	0	17	177	29	270
децембар	7	36	5	31	0	0	12	154	27	281
УКУПНО	173	1365	13	109	2	171	94	802	293*	2575

* За 11 епидемија пут преношења је неутврђен (са 128 оболелих).

Табела 3. Епидемије заразних болести према путевима ширења инфективног агенса, у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Пут ширења		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Алиментарне	бр. епид.	247	266	172	164	173
	бр. обол.	2719	2983	1637	1678	1365
Контактне	бр. епид.	50	57	70	93	94
	бр. обол.	480	393	648	511	802
Ваздушно-капљичне	бр. епид.	29	35	39	24	13
	бр. обол.	696	1281	1020	1561	109
Хидричне	бр. епид.	3	1	5	4	2
	бр. обол.	930	19	338	347	171
УКУПНО	бр. епид.	339	365	303*	285	293**
	бр. обол.	4992	4722	3890	4097	2575

* За 17 епидемија није утврђен пут ширења

** За 11 епидемија није утврђен пут ширења

Алиментарне епидемије

У 2006. години пријављено је 173 епидемије са алиментарним путем ширења инфективног агенса, што је за 3,7 % више него у 2005. години.

У оквиру алиментарних епидемија најчешће су биле салмонелозе (81 или 46,8%), затим следе алиментарне бактеријске интоксикације (41 или 23,7%), алиментарне бактеријске инфекције (16 или 9,2%) и трихинелоза (13 или 7,5%). Остала обољења из ове групе епидемија јављала су се знатно ређе (табела 4).

Најчешћи узрочник салмонелозног тровања храном је *Salmonella enteritidis* (70 епидемија или 86,4%).

Највећи број алиментарних епидемија (108 или 62,4%) имало је породични карактер.

Табела 4. Алиментарне епидемије према врсти обољења у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Обољење		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Intoxicaciones alim. bacter.</i>	бр. епид.	53	44	30	45	41
	бр. обол.	739	526	337	810	388
<i>Salmonelloses</i>	бр. епид.	136	183	115	71	81
	бр. обол.	1196	2054	1192	521	556
<i>Shigellosis</i>	бр. епид.	6	-	-	1	1
	бр. обол.	21	-	-	8	12
<i>Botulismus</i>	бр. епид.	2	4	1	2	2
	бр. обол.	5	12	3	5	7
<i>Intox. cum fungi</i>	бр. епид.	-	-	-	2	1
	бр. обол.	-	-	-	9	3
<i>Infec. intes.bacter.</i>	бр. епид.	22	18	12	13	16
	бр. обол.	522	223	361	128	91
<i>Infec. intes. campylobacter</i>	бр. епид.	-	-	2	-	-
	бр. обол.	-	-	14	-	-
<i>Brucellosis</i>	бр. епид.	-	2	4	2	-
	бр. обол.	-	9	21	7	-
<i>Diarrhoea et gastroenteritis</i>	бр. епид.	-	-	-	-	15
	бр. обол.	-	-	-	-	86
<i>Intox. staphylococcica.</i>	бр. епид.	-	-	-	-	3
	бр. обол.	-	-	-	-	107

Обољење		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Trichinellosis</i>	бр. епид.	25	15	8	10	13
	бр. обол.	229	159	46	190	115
	бр. умрл.	-	-	-	1	-
УКУПНО	бр. епид.	247	266	172	164	173
	бр. обол.	2297	2983	1637	1678	1365
	бр. умрл.	-	-	-	1	-

Контактне епидемије

Као и претходних година, у 2006. години контактним путем најчешће се ширио вирусни хепатитис А (49 епидемија) са 261 оболелим (табела 5).

Табела 5. Контактне епидемије према врсти обољења у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Обољење		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Hepatitis virosa acuta A</i>	бр. епид.	15	26	30	42	49
	бр. обол.	138	135	222	362	261
<i>Hepatitis virosa non determinata</i>	бр. епид.	2	1	5	-	1
	бр. обол.	12	14	71	-	2
<i>Hepatitis virosa acuta B</i>	бр. епид.	-	1	-	2	3
	бр. обол.	-	4	-	4	12
<i>Salmonelloses</i>	бр. епид.	5	1	1	8	5
	бр. обол.	10	3	3	19	45
<i>Shigelloses</i>	бр. епид.	13	11	4	11	4
	бр. обол.	133	78	39	28	22
<i>Infectiones int. bactericae aliae</i>	бр. епид.	6	3	3	11	4
	бр. обол.	59	53	7	24	34
<i>Scabies</i>	бр. епид.	1	4	16	8	9
	бр. обол.	19	28	96	35	46
<i>Pyodermia</i>	бр. епид.	1	3	-	-	-
	бр. обол.	13	30	-	-	-
<i>Diarrhoea et gastroenteritis</i>	бр. епид.	-	-	-	-	13
	бр. обол.	-	-	-	-	344
<i>Intoxicaciones alim. bacter.</i>	бр. епид.	-	-	-	-	1
	бр. обол.	-	-	-	-	4
<i>Meningitis virosa</i>	бр. епид.	-	-	-	3	-
	бр. обол.	-	-	-	6	-
<i>Brucellosis</i>	бр. епид.	-	2	2	4	-
	бр. обол.	-	20	12	14	-
<i>Tularemia</i>	бр. епид.	-	1	-	1	-
	бр. обол.	-	2	-	4	-
<i>Septicaemia</i>	бр. епид.	-	1	-	1	3
	бр. обол.	-	10	-	5	12
<i>Ostalo</i>	бр. епид.	7	3	9	2*	2**
	бр. обол.	96	16	198	10	20
УКУПНО	бр. епид.	50	57	70	93	94
	бр. обол.	480	393	648	511	802

* По једна епидемија: сифилиса (2 оболелих) и педикулозе (8 оболелих).

** По једна епидемија: сифилиса (2 оболелих) и пнеумоније (18 оболелих).

Ваздушно-капљичне епидемије

У групи са ваздушно-капљичним путем ширења узрочника најзаступљеније су биле епидемије варичеле, туберкулозе и Q грознице (по три епидемије).

У 2006. години пријављена је једна епидемија хеморагичне грознице са бубрежним синдромом (табела 6).

Табела 6. Ваздушно-капљичне епидемије према врсти обољења у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Обољење		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Varicella</i>	бр. епид.	12	19	22	8	3
	бр.обол.	367	1106	917	478	40
<i>Parotitis epidemica</i>	бр. епид.	1	-	-	-	-
	бр.обол.	10	-	-	-	-
<i>Scarlatina</i>	бр. епид.	2	3	5	3	1
	бр.обол.	50	8	25	20	9
<i>Tonsilopharangitis streptococcica</i>	бр. епид.	1	-	1	2	1
	бр.обол.	8	-	15	105	14
<i>Rubella</i>	бр. епид.	2	-	-	-	-
	бр.обол.	65	-	-	-	-
<i>Adenovirosis</i>	бр. епид.	2	-	1	1	-
	бр.обол.	114	-	12	14	-
<i>Q febris</i>	бр. епид.	-	1	1	-	3
	бр.обол.	-	10	10	-	17
<i>TBC pulmonum</i>	бр. епид.	9	10	7	6	3
	бр.обол.	82	23	16	17	6
<i>Influenza (bolnička)</i>	бр. епид.	-	1	-	2	-
	бр.обол.	-	7	-	923	-
<i>Meningitis bact.</i>	бр. епид.	-	-	-	2	-
	бр.обол.	-	-	-	4	-
	бр. умрл.	-	-	-	1	-
<i>Остало</i>	бр. епид.	-	1	2	-	2*
	бр.обол.	-	127	25	-	23
УКУПНО	бр. епид.	29	35	39	24	13
	бр.обол.	696	1281	1020	1561	109
	бр. умрл.	-	-	-	1	-

* По једна епидемија хеморагичне грознице са бубрежним синдромом и болничка (инфекције система за дисање).

Хидричне епидемије

У 2006. години пријављене су две хидричне епидемије, оболела је 171 особа. У епидемији *Infectiones intestin. bact.*, међу становништвом Нове Вароши (Златиборски округ) оболеле су 164 особе.

Табела 7. Хидричне епидемије према врсти обољења у Р. Србији, у периоду од 2002. до 2006. године

Обољење		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
<i>Infectiones intestin. bacter.</i>	бр. епид.	1	1	2	1	1
	бр. обол.	20	19	290	12	164
<i>Shigellosis</i>	бр. епид.	2	-	1	-	-
	бр. обол.	910	-	20	-	-
<i>Hepatitis virosa A</i>	бр. епид.	-	-	2	2	-
	бр. обол.	-	-	28	9	-
<i>Infectiones intestin. virales</i>	бр. епид.	-	-	-	1	-
	бр. обол.	-	-	-	326	-
<i>Intoxicationes alim. bacter.</i>	бр. епид.	-	-	-	-	1
	бр. обол.	-	-	-	-	7
УКУПНО	бр. епид.	3	1	5	4	2
	бр. обол.	930	19	338	347	171

БОЛНИЧКЕ ИНФЕКЦИЈЕ И ЕПИДЕМИЈЕ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА

Извештаји о раду Комисија за надзор над болничким инфекцијама (БИ) доставило је 16 болница. Све болнице су имале комисију, а просечан број годишњих састанака било је 4,5 (једна комисија није одржала ни један састанак током године, а највећи број састанака био је 12).

Праћење епидемиолошке ситуације у погледу БИ вршено је на основу преваленције и инциденције ових инфекција.

Преваленција БИ

У току 2006. год, епидемиолошки надзор над БИ путем преваленције вршен је у шест болница и то у три болнице на свим одељењима (у једној од њих два пута у току године), а у три болнице само на одељењима са високим ризиком за настанак инфекција. На табели 1 приказане су највише и најниже преваленције на појединим одељењима болница.

Табела 1. Преваленција болничких инфекција по одељењима

Одељење	Преваленција БИ (%)	
	Најнижа	Највиша
Интерна медицина	6,1*	
Пнеумофтизиологија	1,7*	
Хирургија	0,0	8,3
Ортопедија	6,4	12,1
Урологија	0,0	29,1
Гинекологија-акушерство	8,1*	
Педијатрија	7,7*	
Неонатологија	0,0	13,3
Неуропсихијатрија	2,8	3,5

* За одељења на којима је надзор вршен само у једној болници, висина преваленције наведена је као најнижа

С обзиром да су само две болнице доставиле податке о локализацији БИ, овај параметар није узет у даље разматрање.

Податке о проузроковачима БИ достављени су за четири болнице. Најчешћи изоловани микроорганизми били су *Staphylococcus aureus* (29,2%) и *Klebsilla pneumoniae* (25,0%).

Инциденција БИ

Инциденцију БИ на појединим одељењима болница на својој територији пратило је 19 завода у Србији (86%). Одељења хирургије, гинекологије/акушерства, ортопедије са трауматологијом, неонатологије и урологије су била одељења на којима се најчешће спроводио континуирани, или повремени епидемиолошки надзор.

С обзиром да је велики број завода пратио инциденцију БИ на одељењима која имају највиши ризик за настајање ових инфекција, и у 2006. год, као и у 2005.год, поред највише и најниже, изражене су и просечне вредности стопа инциденције БИ у Србији. На табели 2 је, поред стопа инциденције, приказан и број одељења на којима је праћена инциденција БИ.

Табела 2. Инциденција болничких инфекција на појединим одељењима болница, 2006.год.

Одељење	Стопе инциденције болничких инфекција (%)			
	Број одељења	Просечна стопа	Најнижа стопа	Највиша стопа
Хирургија	13	2,3	0,3	9,4
Ортопедија/ трауматологија	8	2,4	0,2	9,1
Интезивна нега	5	9,5	3,1	27,7
Неонатологија	6	2,4	1,3	4,2
Педијатрија	3	0,5	0,1	0,9
Интерна медицина	3	0,7	0,1	1,5
Урологија	6	2,4	0,4	4,5
Гинекологија/акушерство	11	1,7	0,1	10,5

И у 2006. год. је, као и у претходној, просечна највиша стопа инциденције била на одељењима интезивне неге (27,7%). Поред тога, више стопе се бележе и на одељењима хирургије (9,4%) и ортопедије/ трауматологије (9,1%).

На табели 3 приказане су стопе инциденције БИ на појединим одељењима болница на којима је најчешће вршен епидемиолошки надзор у последњих пет година. У свим посматраним годинама, одељења интезивне неге, ортопедија са трауматологијом и хирургија су одељења на којима су стопе инциденције највише. У 2006. год. на одељењима гинекологије/акушерства су забележене више стопе него у претходном посматраном периоду.

Табела 3. Инциденција болничких инфекција на појединим одељењима болница (2002 - 2006.год.)

Одељење	Стопе инциденције болничких инфекција (%)									
	Најнижа					Највиша				
	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Хирургија	0,2	0,4	0,3	0,1	0,3	8,5	10,6	8,2	3,3	9,4
Ортопедија / трауматологија	0,5	1,1	0,3	1,4	0,2	10,2	12,5	14,4	13,0	9,1
Интезивна нега	0,7	6,3	2,8	21,7	3,1	16,2	28,4	27,6	56,9	27,7
Урологија	0,7	1,2	1,8	1,1	0,4	6,5	6,7	7,4	10,1	4,5
Гинекологија/ акушерство	0,02	0,1	0,2	0,3	0,1	3,6	6,3	2,2	9,9	10,5

Седам института/завода приказало је инциденцију БИ и у односу на дужину хоспитализације пацијената. Просечне вредности инциденције на 1000 пацијената-дана хоспитализације приказане су на табели 4.

Табела 4. Густина инциденције болничких инфекција на појединим одељењима болница, 2006.год.

Одељење	Инциденција болничких инфекција на 1000 пацијената-дана хоспитализације	
	Најнижа	Највиша
Хирургија	0,4	17,8
Ортопедија/ трауматологија	0,1	6,1
Интезивна нега	1,9	30,2
Неонатологија	2,1	4,5
Урологија	0,8	6,6

На табели 5 приказано је процентуално учешће свих локализација БИ у укупном оболевању од ових инфекција.

Табела 5. Болничке инфекције према локализацији, 2006. год.

Локализација	Број	%
Инфекције оперативног места	258	24,9
Инфекције мокраћног система	258	24,9
Пнеумоније	63	6,1
Инфекције крви	65	6,3
Инфекције коштаног-зглобног система	4	0,4
Инфекције кардиоваскуларног система	2	0,2
Инфекције централно-нервног система	0	0
Инфекције система за варење	19	1,8
Инфекције ока, уха и носа	64	6,2
Инфекције система за дисање	85	8,3
Инфекције полног система	12	1,1
Инфекције коже и меких ткива	196	18,9
Системске инфекције	7	0,7
УКУПНО	1036	100,0

Најчешће локализације болничких инфекција у студијама инциденције биле су, као и у протеклом четворогодишњем периоду, инфекције оперативног места (24,9%), инфекције мокраћног система (24,9%) и инфекције коже и меких ткива (18,9%).

Број и процентуално учешће најчешћих локализација БИ у периоду 2002-2006. год приказано је на табели 6.

Табела 6. Водеће локализације болничких инфекција (студије инциденције) (2002 - 2006.год.)

Локализација		2002.	2003.	2004.	2005.	2006.
Инфекције оперативног места	Број	126	364	702	347	258
	%	14,1	36,8	29,6	22,6	24,9
Инфекције мокраћног система	Број	148	129	367	332	258
	%	16,6	13,1	15,4	21,6	24,9
Инфекције крви	Број	38	37	77	82	65
	%	4,2	3,7	8,3	5,4	6,3
Инфекције ока, уха и носа	Број	129	95	338	117	64
	%	14,4	9,6	14,2	7,6	6,2
Инфекције система за варење	Број	176	12	154	80	19
	%	19,7	1,2	6,5	5,2	1,8
Инфекције полног система	Број	38	10	29	29	12
	%	4,2	1,0	1,2	1,9	1,1
Инфекције коже и меких ткива	Број	177	247	416	284	196
	%	19,8	25,0	17,5	18,5	18,9
Остале	Број	61	94	291	89	164
	%	6,8	9,5	12,2	5,8	15,8
УКУПНО	Број	893	988	2374	1534	1036
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Седам водећих локализација БИ (од укупно 13) чине око 84% свих БИ у 2006. год.

Изоловани проузроковачи БИ приказани су на табели 7.

Табела 7. Проузроковачи болничких инфекција

Микороорганизам	Број изолата	%
<i>Staphylococcus aureus</i>	118	9,6
<i>Staphylococcus когаулаза негативан</i>	61	5,0
<i>Enterococcus</i>	169	13,8
<i>Citobacter</i>	38	3,1
<i>Enterobacter spp.</i>	137	11,1
<i>Escherichia coli</i>	96	7,8
<i>Klebsiella pneumoniae</i>	38	3,1
<i>Klebsiella spp.</i>	57	4,7
<i>Proteus mirabilis</i>	110	9,0
<i>Proteus non mirabilis</i>	6	0,5
<i>Morganella</i>	17	1,4
<i>Acinetobacter</i>	90	7,3
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	204	16,6
<i>Pseudomonas spp.</i>	19	1,1
<i>Druge bakterije</i>	28	2,3
<i>Candida</i>	23	1,9
<i>Није нађен</i>	16	1,3
УКУПНО	1227	100,0

За разлику од претходне године када је најчешће изолован проузроковач БИ био *Staphylococcus aureus* са процентуалним учешћем око 20,0% у свим изолатима, у 2006. год. најчешћи узрочник био је *Pseudomonas aeruginosa* (16,6%), а затим су следили *Enterococcus* (13,8%), *Enterobacter* (11,1%) *Staphylococcus aureus* (9,6%) и *Proteus mirabilis* (9,0%).

У 2006. год, 11 завода је пратило резистенцију микророганизама на антибиотике, што је много више него у 2005.год. када је то чинило само 6 завода. Од 94 изолата *Staphylococcus aureus-a*, 49 (52%) је било резистентно на метицилин. Коагулаза негативан стафилокок је изолован у мањем проценту, али су од 45 тестираних сојева чак 33 (73%) била резистентна на антибиотике.

Ово говори у прилог потреби јасно дефинисане стратегије за праћење резистенције бактерија у болничкој средини.

Епидемије у здравственим установама

У Републици Србији без Косова и Метохије током 2006. године регистровано је 18 епидемија у здравственим установама са 187 оболелих особа од којих је једна особа умрла.

Број епидемија у здравственим установама у 2006. години, као и број хоспитализованих пацијената који су у њима оболели, виши су у односу на просек у претходном петогодишњем периоду. Епидемије у здравственим установама чиниле су 6,1% свих регистрованих епидемија, док је процентуално учешће оболелих у овим епидемијама у укупном броју оболелих у свим епидемијама заразних и паразитских болести износило 7,3% (табела 8).

Табела 8. Епидемије болничких инфекција и епидемије заразних и паразитских болести у Републици Србији без КиМ од 2001. до 2006. године

Година	Укупно епидемија заразних и паразитских болести	Епидемије у здравственим установама		Укупно оболелих у епидемијама заразних и паразитских болести	Оболели у епидемијама у здр.установама	
		Број	% од укупно епидемија		Број	% од укупно оболелих
2001.	272	9	3,31	3592	138	3,84
2002.	339	7	2,06	4992	143	2,86
2003.	365	11	3,0	4722	215	4,55
2004.	303	7	2,3	3890	85	2,2
2005.	285	3	1,0	4097	21	0,5
2006.	293	18	6,1	2575	187	7,3

Најчешћи пут преношења у овим епидемијама био је контакт. Међутим, 6 епидемија остало је без утврђеног пута ширења.

Табела 9. Епидемије у здравственим установама према путевима ширења инфективног агенса

Пут ширења	Број епидемија	Број оболелих
Контакт	7	78
Храна	4	64
Ваздух	1	6
Непознат	6	39
Укупно	18	187

Епидемије у здравственим установама према врсти обољења приказане су на табели 10.

Табела 10. Епидемије у здравственим установама према врсти обољења

Обољење	Број епидемија	Број оболелих
<i>Diarrhoea et gastroenteritis</i>	7	120
<i>Hepatitis B</i>	2	6
<i>Septicemia</i>	2	7
<i>Hepatitis C</i>	1	12
<i>Инфекције оперативног места</i>	2	9
<i>Pneumonia bacterialis</i>	1	18
<i>Инфекције горњих респираторних путева</i>	1	6
<i>Varicella</i>	1	5
<i>Febris non specificata</i>	1	4
УКУПНО	18	187

Дијареје су биле најчешћа врста обољења у здравственим установама и са највећим бројем оболелих.

ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ НА ТЕРИТОРИЈИ КОСОВСКОМИТРОВАЧКОГ ОКРУГА И СРПСКИХ СРЕДИНА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ У 2006. ГОДИНИ

Служба епидемиологије у Заводу за јавно здравље у Косовској Митровици у 2006. години реализовала је мере и задатке из Програма превенције и контроле заразних и незаразних болести у циљу заштите здравља становништва, на територији Косова и Метохије, српски део.

Процену епидемиолошке ситуације отежава кашњење пријава заразних болести, немогућност благовремене интервенције у српским енклавама Косова и Метохије из познатих разлога. Без обзира на отежане околности, служба епидемиологије успела је да обиђе све српске енклаве и да обради епидемиолошка жаришта.

Редовно су анализирани седмодневни и периодични извештаји о кретању заразних и паразитских болести на Косову и Метохији и пружена је стручно- методолошка помоћ здравственим установама у реализацији Плана на спровођењу здравствене заштите.

У току 2006. године Заводу за јавно здравље, пријављено је из српских средина Косова и Метохије укупно 1276 случајева заразних болести са стопом инциденције од 81,48/10.000. Из четири општине северног дела Косова и Метохије (Косовска Митровица, Звечан, Лепосавић и Зубин Поток) пријављено је 735 случајева заразних болести (10,52/1000), а из осталих српских средина 541 случај (6,36/1000) (табеле 1 и 2).

Највиша стопа инциденције забележена је у Грачаници (21,00/1000).

Табела 1. Број оболелих и стопе инциденције од заразних и паразитски болести у 2006. години по општинама у северном делу Косовскомитровачког округа

Општина	Бр. оболелих	Инц/1000	Бр. становника
Косовска Митровица	292	12,69	23.000
Лепосавић	294	13,57	21.650
Звечан	68	3,45	19.692
Зубин Поток	81	14,72	5.500
УКУПНО	735	10,52	69.842

Табела 2. Број оболелих и стопа инциденције од заразних и паразитских болести у 2006. години у енклавама Косова и Метохије

Енклава/ општина	Бр. оболелих	Инц/1000	Бр. становника
Ораховац	1	0,83	1.200
Липљан	10	9,09	11.000
Гораждевац	5	6,25	800
Прилужје	36	9,60	3.748
Грачаница	126	21,00	6.000
Ѓњилане, Витина, К. Каменица, Ново Брдо	149	3,72	40.000
Косово Поље	38	3,16	12.000
Штрпце	168	14,00	12.000
УКУПНО	541	6,36	86.748

У структури заразних болести, према броју оболелих и стопи инциденције прво место припада групи цревних заразних болести са учешћем од 49,45% и стопом инциденције 40,29/10.000. Следе респираторне заразне болести са учешћем 29,86% и стопом инциденције 24,33/10.000 и паразитске болести са учешћем 9,10% и стопом инциденције 7,40/10.000 (табела 3).

Табела 3. Заразне и паразитске болести по групама обољења регистрованих у 2006. години на Косову и Метохији

Заразне болести по групама:	Број оболелих	Инц/10.000
Цревне заразне болести	631	40,29
Респираторне заразне болести	381	24,33
Зоонозе	1	0,06
Трансмисивне заразне болести	6	0,38
Болести које се преносе полним путем	98	6,25
Паразитске болести	116	7,40
Остале заразне болести	43	2,74
УКУПНО	1276	81,48

У 2006. години регистроване су две епидемије салмонелозе у Косовској Митровици и једна епидемија заразне жутице у селу Бостане општина Гњилане (табела 4).

Табела 4. Пријављене епидемије на територији Косовскомитровачког округа у 2006. години

Обољење	Место, улица и број	Захваћена популација	Број обол.	Број експ.	Број хосп.	Дат. поч. епид.	Дат. заврш.	Извор заразе
Акутни вирусни Хеп. А В15	село Бостане	породица	2	7	2	27.09. 2006	29.12. 2006.	неутврђен
Салмонелозе А02	К.Митровица Ул.К. Петра б.б.	угос. објек. “Казабланка”	47	360	33	22.06. 2006.	14.07. 2006.	претпост.
Салмонелозе А02	К.Митровица Ул.Владе Ћетковића 35	породица	8	14	8	12.10. 2006.	23.10.2 006.	претпост.

Обављени су редовни здравствени прегледи лица запослених у производњи и промету животних намирница, на снабдевању становништва исправном водом за пиће, над лицима запосленим у установама за децу и омладину, апотекама и здравственим организацијама.

Епидемиолошка служба одрадила је преглед деце и особља у обдаништима централног Косова (Лапље Село, Угљаре, Грачаница, Сушица, Чаглавица, Батусе и Доња Гуштерица).

Спречавање и сузбијање болничких инфекција праћено је редовним посетама епидемиолога одељењима са високим ризиком од инфекција (инфективно, урологија, ортопедија, хирургија, неонатологија и др.). Ради се студија инциденције на неким од одељења Косовскомитровачке болнице.

Приоритети епидемиолошке службе у наредном периоду биће усмерени ка: праћењу кретања заразних и хроничних незаразних болести, контроли извођења редовних систематских вакцинација и вакцинација по клиничким и епидемиолошким индикацијама, спровођењу Програма елиминације морбила, конгениталне рубеле и неонаталног тетануса, контроли спровођења принципа хладног ланца у снабдевању и дистрибуцији вакцина, како у северном делу Косовскомитровачког округа, тако и у српским енклавама широм Косова и Метохије, надзору над акутном флакцидном парализом (АФП), надзору над болничким инфекцијама, редовној дезинфекцији, дезинсекцији и дератизацији, здравственом надзору лица запослених у производњи и промету животних намирница, надзору над повратницима из иностранства, здравствено-васпитном раду и др.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О КРЕТАЊУ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ НА ТЕРИТОРИЈИ КОСОВСКОМИТРОВАЧКОГ ОКРУГА И СРПСКИХ СРЕДИНА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ У 2006. ГОДИНИ

Р.Б.	БОЛЕСТ	Косовска Митровица	Звечан	Лепосавић	Ново Брдо	Зубин Поток	Ораховац	Липљан	Косовска Каменица	Прилуке	Витина	Грача ница	Гњилане	Косово Поље	Штрпце	Гораждевац	СВЕГА
1.	<i>Salmonellos</i>	43	8	1					1	1		1			1		56
2.	<i>Shigelloses</i>									1							1
3.	<i>Intox.alim.bac.</i>	14	3	35		4			1			1	8				66
4.	<i>Amebiasis</i>												1				1
5.	<i>Dr.crevne infek.</i>	1															1
6.	<i>Enterocolitis</i>	71	8	184		7			2	8	1	35	35	1	108		464
7.	<i>Meningitis vir.</i>							1					1	1			3
8.	<i>Hep.vir.ac.A</i>	4	1	2	2	8			2	3	2	9		1	4		38
9.	<i>Neodr.vir. hepat.</i>												1				1
10.	<i>TBC</i>	27	3	7		5		2		2	2	4	5		3		61
11.	<i>Scarlatina</i>	8	1	10				2				2	2		2		27
12.	<i>Meningitis bacter.</i>	1															1
13.	<i>Varicella</i>	24	18	15		37		1		2		41	46	31	32	1	248
14.	<i>Morbilli</i>					2						5	1				8
15.	<i>Rubella</i>	1						1				9	1				12
16.	<i>Parotitis epid.</i>			1								1					2
17.	<i>Mononuc.inf.</i>	3	1	1										1			6
18.	<i>Angina strep.</i>	1		1								1	1				4
19.	<i>Influenza</i>	3	1	3						4			1				12
20.	<i>Toxoplasmosis</i>		1														1
21.	<i>Morbus Lyme</i>	2	3	1													6
22.	<i>Hep.vir.ac.B</i>	3	1	3	1	2		1							2		13
23.	<i>Hep.vir.ac.C</i>	6	1	2						1			1		1		13
24.	<i>Hep.vir.chr.C</i>	5	4	7		1				2		3			2		24
25.	<i>Nosil. HBs Ag</i>	29	1	6		4		1				1	1		2	1	47
26.	<i>Helmintiasis</i>												1				1
27.	<i>Scabies</i>	27	11	6		5		1		9		13	27	2	9	3	115
28.	<i>Sepsis</i>			1											1		2
29.	<i>Herpes zoster</i>	18	2	8		6	1			3			2	1	1		42

УКУПНО	291	68	294	3	81	1	10	6	36	5	126	135	38	168	5	1276
---------------	-----	----	-----	---	----	---	----	---	----	---	-----	-----	----	-----	---	------

**КРЕТАЊЕ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ ПО МЕСЕЦИМА
НА ТЕРИТОРИЈИ КОСОВСКОМИТРОВАЧКОГ ОКРУГА**

Р.Б.	Болест/месец	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	СВЕГА
1.	Друге салмонелозе	1		1			10	29	1	5	8	1		56
2.	Шигелозе											1		1
3.	Бак. алиментарне интоксикације	1	1	2	5	4	1	18	9	5	7	7	6	66
4.	Амебијаза								1					1
5.	Друге протозоичне црев.инфекције		1											1
6.	Ентероколитис	15	3	20	10	14	18	75	114	99	52	15	29	464
7.	Вир. менингитис								1	2				3
8.	Ак. вир. Хепатитис А	6	5	7	1	3			2		4	3	7	38
9.	Неодређени вирусни хепатитис				1									1
10.	ТБЦ орг. за дис.потврђена			2		1		11	3	1	13		14	45
11.	ТБЦ орг. за дис. непотврђена		3	2			1	1	1	1		1	1	11
12.	ТБЦ нервног система			1										1
13.	ТБЦ других органа							2		1				3
14.	Расејана ТБЦ									1				1
15.	Шарлах	5	8	2		2	1	4	1	1	1	1	1	27
16.	Овче богиње	26	27	35	4	11	13	53	9	9	12	15	34	248
17.	Мале богиње		1			2	1						4	8
18.	Црвенка	1					3	2	1	2		1	2	12
19.	Заушке										1	1		2
20.	Инфективна мононуклеоза		1		1	1	1					1	1	6
21.	Бактер. менингитис									1				1
22.	Ак. запаљење крајника			1				1	1		1			4
23.	Грип вирус неиндентифик.			1	6				1		2		2	12
24.	Токсоплазмоза								1					1
25.	Лајмска болест						1	2	3					6
26.	Ак. вир. хеп. Б		2	4		1	2						4	13
27.	Ак. вир. хеп.Ц			2					1		10			13
28.	Хроницни вир.хеп. Ц	3	1		4	9						5	2	24
29.	Носиластво Хбс антигена	1		3	5	2	3	15	6			6	6	47
30.	Друге цревне хелминтијазе							1						1
31.	Шуга	7	4	3	4	6	5	24	12	8	17	6	19	115
32.	Сепса					1			1					2
33.	Херпес зостер	2	1	1	6	4	2	2	6	3	1	1	13	42
УКУПНО		68	58	87	47	61	62	240	175	139	129	65	145	1276

**КРЕТАЊЕ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ ПО ПОЛУ И УЗРАСТУ
НА ТЕРИТОРИЈИ КОСОВСКОМИТРОВАЧКОГ ОКРУГА
И СРПСКИХ СРЕДИНА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ У 2006.ГОДИНИ**

БОЛЕСТ	ПОЛ /УЗРАСТ	0	1	2	3	4	5	6	7-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 i više	СВЕГА
<i>Salmonelloses</i>	М	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4	19	4	1	5	4	38
	Ж	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	1	5	1	1	18
<i>Shigelloses</i>	Ж	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
<i>Intox.alim.bacter.</i>	М	0	0	2	2	0	0	1	1	1	2	4	5	4	2	5	29
	Ж	0	0	2	0	1	1	1	4	3	4	7	3	3	4	4	37
<i>Amoebiasis</i>	Ж	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
<i>Infec. intestin. protozoicae aliae</i>	М	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
<i>Enterocolitis</i>	М	0	2	21	21	11	4	6	17	11	15	28	13	23	23	38	233
	Ж	0	3	17	13	8	5	6	11	11	10	26	21	23	31	46	231
<i>Meningitis vir.</i>	М	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
	Ж	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
<i>Hep.vir.ac.A</i>	М	0	0	0	0	2	1	0	0	6	3	2	4	2	0	1	21
	Ж	0	0	0	2	0	0	1	3	4	2	3	2	0	0	0	17
<i>Hepatitis vir.non determinata</i>	М	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
<i>TBC</i>	М	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	6	7	12	13	41
	Ж	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1	1	2	2	3	9	20
<i>Scarlatina</i>	М	0	0	0	0	2	1	5	2	2	1	0	0	0	0	0	13
	Ж	0	1	0	0	2	1	0	4	5	1	0	0	0	0	0	14
<i>Varicella</i>	М	0	2	9	8	9	9	8	29	40	16	3	4	0	0	0	137
	Ж	0	1	6	6	10	7	8	26	19	21	3	2	1	1	0	111
<i>Morbilli</i>	М	0	2	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	5
	Ж	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3
<i>Rubella</i>	М	0	2	3	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7
	Ж	0	0	3	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	5
<i>Parotitis</i>	Ж	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
<i>Mononuc.infec.</i>	М	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2
	Ж	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	0	4

<i>Meningitis bacter.</i>	М	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
<i>Angina streptoc.</i>	М	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
	Ж	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	3
<i>Influenza vir.non identificata</i>	М	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	0	0	4
	Ж	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1	1	0	3	0	8
<i>Toxoplasmosis</i>	Ж	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
<i>M. Lyme</i>	М	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	3	5
	Ж	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
<i>Hep.vir.acuta B</i>	М	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	3	0	0	0	5
	Ж	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	3	2	8
<i>Hep.vir.acuta C</i>	М	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	1	2	2	2	10
	Ж	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	3
<i>Hep.vir.chr.C</i>	М	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	5	4	3	4	19
	Ж	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	5
Носилаштво HBsAg	М	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	4	9	2	10	3	31
	Ж	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	2	4	2	2	3	16
<i>Helminthiases</i>	М	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
	Ж																
<i>Scabies</i>	М	0	2	2	1	2	1	1	5	6	5	7	8	5	3	10	58
	Ж	0	2	2	2	2	0	1	8	5	7	8	3	6	4	7	57
<i>Sepsis</i>	М	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
<i>Herpes zoster</i>	М	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	3	2	2	5	5	20
	Ж	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	3	1	2	3	11	22
УКУПНО	М	0	13	39	33	28	17	22	59	70	54	77	65	55	67	88	687
	Ж	0	8	32	26	26	15	19	61	49	52	68	41	47	57	88	589

ПРИЛОЗИ